

TEBLİĞ

Hazine ve Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı)'ndan:

**TÜRKİYE - AVRUPA BİRLİĞİ KATILIM ÖNCESİ YARDIM ARACI (IPA III)
MALİ ÇERÇEVE ORTAKLIK ANLAŞMASI GENEL TEBLİĞİ
(SIRA NO:1)**

Türkiye ile Avrupa Birliği (AB) arasındaki mali iş birliği çerçevesinde, AB'nin 2021-2027 bütçe dönemine ilişkin mali yardımları için 17/10/2022 tarihinde Türkiye ile Avrupa Komisyonu arasında imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Komisyonu Arasında Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA III) Çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti'ne Yapılacak Birlik Mali Yardımının Uygulanmasına İlişkin Özel Düzenlemeler Hakkında Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması" (IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması), 1/12/2022 tarihli ve 7424 sayılı Kanun ile onaylanması uygun bulunmuş ve 12/12/2022 tarihli ve 6537 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ekinde 13/12/2022 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

1- Amaç

Bu Tebliğin amacı, IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması'nın 28 inci maddesinde yer alan vergi istisnalarına ilişkin hükümlerin uygulama usul ve esaslarını belirlemektir.

2- Kapsam

Bu Tebliğ, AB'nin 2021-2027 bütçe dönemi IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması ve bu Anlaşmaya dayanarak Türkiye-AB arasında imzalanan hibe şeklindeki sektörel anlaşmalar veya finansman anlaşmaları ile;

- Finansmanı AB veya Türkiye-AB ortak finansmanı ile karşılanan Diğer Birlik Araçları ve IPA III kapsamındaki Teknik Destek ve Bilgi Değişim Mekanizması (TAIEX) çerçevesinde imzalanan sözleşmeleri ve,
- Diğer ortak finansman kuruluşlarınca hibe şeklinde sağlanan ve gerçek veya tüzel kişilerin aldığı IPA III mali yardımının alıcıları tarafından sağlanan ortak finansman çerçevesinde AB tarafından bu amaçla yetkilendirilmiş Sözleşme Makamları ile Birlik Yüklenicisi ve Birlik Yüklenicisiyle Birlik Alt Yüklenicileri arasında imzalanan sözleşmeleri,

kapsamaktadır.

3- Tanımlar

3.1. Alt Hibe Sözleşmesi: Kaynağını teşkil eden Birlik Sözleşmesine uygun olarak, Hibe Yararlanıcısı ile Alt Hibe Yararlanıcısı arasında imzalanan mal temini, hizmet alımı ve/veya yapım işi içermeyen hibe sözleşmesidir.

3.2. Birlik Sözleşmesi: Alt Hibe Sözleşmeleri de dâhil olmak üzere, IPA III veya başka bir Birlik aracı kapsamında bir faaliyetin finanse edildiği, doğrudan veya doğrudan olmayan yönetim kapsamındaki bir sözleşme, hibe sözleşmesi veya anlaşmadır. "Birlik Sözleşmesi" terimi aynı zamanda Teknik Destek ve Bilgi Değişim Mekanizması (TAIEX) kapsamında yardıma ve Birlik programlarına katılıma ilişkin hükümleri de kapsar.

3.3. Birlik Yüklenicisi: Bir Birlik Sözleşmesini icra eden gerçek ve tüzel kişiler olarak yorumlanır. "Birlik Yüklenicisi" terimi özellikle, hizmet/mal alımı/yapım işi yüklenicilerini, hibe yararlanıcılarını (eşleştirme yüklenicileri, alt hibe yararlanıcıları dâhil), bir konsorsiyum veya ortak girişimin ortaklarını veya hibelerdeki ortak yararlanıcıları veya bağlı kuruluşları, alt hibe alanları, yüklenicileri, eşleştirme sözleşmeleri kapsamındaki Yerleşik Eşleştirme Danışmanları'nı (RTA) ve uzman ajansları ya da kalkınma ajansları dâhil uluslararası kuruluşları ve ayrıca Teknik Destek ve Bilgi Değişim Mekanizması (TAIEX) kapsamındaki yüklenicileri içerir.

3.4. Diğer Birlik Araçları: IPA III fonları haricinde, Avrupa Komisyonu ve bu Komisyonun yetkilendirdiği kurum, kuruluş ve ajanslar tarafından çeşitli adlar altında dağıtılan; Ufuk Avrupa (Horizon Europe), Erasmus+, Avrupa Dayanışma Programı (European Solidarity Corps/ESC), Yaratıcı Avrupa (Creative Europe), Tek Pazar Programı (Single Market Programme, Avrupa Birliği Suriye Krizi Bölgesel Güven Fonu (MADAD), Türkiye'deki Mülteciler için AB Mali Yardım Aracı (The EU Facility for Refugees in Turkey/FRIT), Komşuluk, Kalkınma ve Uluslararası İşbirliği Aracı (Neighbourhood, Development and International Cooperation Instrument/NDICI) ve benzeri hibe şeklindeki AB mali yardım araçları ve programlarıdır.

3.5. Finansman Anlaşması: IPA III yardımının uygulanmasına ilişkin olarak Avrupa Komisyonu ve IPA III yararlanıcısı arasında akdedilen yıllık veya çok yıllık bir anlaşmadır.

3.6. Hibe Yararlanıcısı: Kendisiyle bir hibe anlaşması imzalanan veya kendisine bir hibe kararı bildirilen gerçek veya tüzel kişidir.

3.7. Hibe Yararlanıcısı Konumunda Olan Birlik Yüklenicisi: Birlik Sözleşmesi kapsamında mal tedarik eden, hizmet sunan, iş yapan veya hibe sözleşmesini yürüten ve aynı zamanda hibeden doğrudan yararlanan gerçek veya tüzel kişidir.

3.8. Sektörel Anlaşma: Belirli bir IPA III programının uygulanmasına ilişkin olarak Avrupa Komisyonu ile bir IPA III yararlanıcısı arasında akdedilen ve bu Anlaşma'da veya finansman anlaşmalarında yer almayan, gözetilmesi gereken kuralların ve usullerin belirlendiği bir düzenlemedir.

3.9. Sözleşme Makamı: Avrupa Komisyonu ile bu Komisyon tarafından AB mali yardımlarını kullandırmakla görevlendirilen ve Birlik Yüklenicisi ile Birlik Sözleşmesini imzalayan kurum veya kuruluşlardır. Türkiye’deki genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile özel kanunla kurulan kamu idarelerinin taraf olduğu ortak yönetim öngören anlaşmalara dayanılarak Avrupa Komisyonu tarafından hibe şeklinde fon kullandırmakla yetkilendirilen idareler, Avrupa Komisyonu ajansları, üye ülke ulusal ajansları ve Avrupa Komisyonu tarafından hibe şeklinde fon kullandırmakla yetkilendirilen kurumlar da Sözleşme Makamı olarak kabul edilir.

3.10. Tedarikçi: Birlik Sözleşmesi kapsamında Birlik Yüklenicisine mal tedarik eden, hizmet sunan veya iş yapan gerçek ya da tüzel kişilerdir. Birlik Yüklenicisi ile bir Birlik Sözleşmesi kapsamındaki mal, hizmet veya yapım işlerini temin etmek amacıyla Tedarik Sözleşmesi imzalayan gerçek veya tüzel kişilerin, bu tedarik sözleşmelerinde kendilerini farklı sıfatlarla nitelendirmeleri, bunların “Tedarikçi” vasfını değiştirmez.

3.11. Tedarik Sözleşmesi: Birlik Yüklenicisi ile Tedarikçi arasında Birlik Sözleşmesi kapsamındaki mal, hizmet veya yapım işlerinin tedariki amacıyla imzalanan sözleşmelerdir.

4- IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması Kapsamındaki Vergi İstisnaları ve Uygulaması

4.1. Vergi istisnalarına ilişkin genel kural

IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması’nın “Vergiler, gümrük vergileri ve diğer mali harçlara ilişkin kurallar” başlıklı 28 inci maddesinin birinci fıkrasında; “Bir sektörel anlaşmada ya da finansman anlaşmasında aksi öngörülmediği sürece, vergi, resim ve eşdeğer etkiye sahip harçlar IPA III programları veya başka bir Birlik aracı kapsamında uygulanabilir değildir. Vergiler, gümrük vergileri veya diğer mali harçlara ilişkin bu istisna kuralı aynı zamanda IPA III yararlanıcısı veya diğer ortak finansman kuruluşları tarafından sağlanan ve bunun yanı sıra gerçek veya tüzel kişilerin aldığı IPA III mali yardımının alıcıları tarafından sağlanan ortak finansman veya diğer Birlik araçları kapsamındaki diğer finansmanlar için de geçerlidir.”

hükmü yer almaktadır.

Buna göre, AB veya Türkiye ile AB ortak katkısıyla finanse edilen ve Türkiye’de uygulanan sözleşmelerin uygulanması sırasında ortaya çıkabilecek vergiler, gümrük vergileri ve yükleri ve/veya eş etkiye sahip vergiler mali yardımlardan finanse edilmeyecektir.

4.2. Katma Değer Vergisi (KDV) istisnası ve uygulaması

4.2.1. Anlaşma hükmü

IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması’nın 28 inci maddesinin 2/d bendinde;

“Birlik yüklenicileri, Birlik sözleşmesi kapsamında sunulan bir hizmet veya tedarik edilen mal veya yapılan iş bakımından KDV’den muaftır. Bir yüklenici tarafından Birlik yüklenicisine tedarik edilen mallar veya sunulan hizmetler veya yapılan işler de, Birlik sözleşmesi kapsamındaki hedefler ve faaliyetlerle ilişkili oldukları derecede KDV’den istisnadır.”

Aynı maddenin 2/e bendinde ise;

“(d) bendinde öngörülen istisna aşağıdaki mekanizma ile uygulamaya konulur.

(i) IPA III yararlanıcısı önceden KDV istisnası uygulamasına yönelik etkili bir mekanizmanın ve usullerin uygulamaya konulmasını sağlar. Bu mekanizma aynı zamanda Birlik yüklenicilerinin ve Birlik yüklenicilerinin kendi yüklenicilerinin KDV’siz fatura düzenlemelerine olanak sağlar.

(ii) İstisnai bir şekilde, usulüne uygun olarak gerçekleştirilen durumlarda, önceden KDV istisnasının teknik veya pratik olarak uygulanabilir olmaması halinde, KDV istisnası, iade veya mahsup aracılığıyla uygulamaya konulur.

İade usulünün uygulanması durumunda, Birlik yüklenicileri ve Birlik yüklenicilerinin kendi yüklenicileri, KDV iadesi için Türkiye Cumhuriyeti mevzuatı kapsamında istenen belgelerle birlikte sorumlu vergi idaresine yazılı talepte bulunmaları halinde, sorumlu vergi idaresinden doğrudan KDV iadesi alabilirler.

Mahsup usulünün uygulanması durumunda, Birlik yüklenicisi ve Birlik yüklenicilerinin kendi yüklenicileri, bu Anlaşma’da öngörüldüğü şekilde KDV’den istisna olan, IPA III yardımı kapsamında tedarik edilen mallar veya sunulan hizmetler veya yapılan işlerle ilgili olarak ödenen indirilecek KDV’yi, IPA III dışındaki olağan ticari işlemleri için tahsil ettikleri herhangi bir KDV’den mahsup etme veya indirme hakkına sahip olurlar.

Sorumlu vergi idaresi, herhangi bir vergi iadesi ve mahsup talebini asgari ve makul idari ücretler haricinde maliyet çıkarmaksızın en fazla 30 takvim günü içerisinde, tamamlar;”

hükümleri yer almaktadır.

4.2.2. KDV İstisna Sertifikası ile istisnadan yararlanılması

4.2.2.1. KDV İstisna Sertifikası başvurusu yapılacak makam

a) KDV İstisna Sertifikası almak üzere Birlik Yüklenicilerinden;

i) Türkiye’de yerleşik, herhangi bir vergi türünden mükellefiyeti olmayan (süresiz vergi mükellefiyeti hariç) gerçek kişiler için ikametgâhının bulunduğu yer, (ikametgâh tespitinin mümkün olmadığı durumlarda sözleşmenin uygulandığı yer);

ii) herhangi bir vergi türünden mükellefiyeti olan (süresiz vergi mükellefiyeti hariç) gerçek kişiler için mükellefiyeti;

iii) tüzel kişiler için ise iş merkezi (kayıtlı merkezi)

Vergi Dairesi Başkanlığı kurulu olan illerde (EK-1/a) bulunanlardan, imzaladıkları Birlik Sözleşmesinde kendisine ayrılan bütçe payı 40 (kırk) milyon Türk Lirasından (40 milyon Türk Lirası dâhil) az olanlar o ildeki Vergi Dairesi Başkanlığına (Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı mükellefi olanlar bu Vergi Dairesi Başkanlığına); Birlik Sözleşmesinde kendisine ayrılan bütçe payı 40 (kırk) milyon Türk Lirasından fazla olanlar ise Gelir İdaresi Başkanlığına,

b) KDV İstisna Sertifikası almak üzere Birlik Yüklenicilerinden;

i) Türkiye’de yerleşik, herhangi bir vergi türünden mükellefiyeti olmayan (süreksiz vergi mükellefiyeti hariç) gerçek kişiler için ikametgâhının bulunduğu yer, (ikametgâh tespitinin mümkün olmadığı durumlarda sözleşmenin uygulandığı yer);

ii) herhangi bir vergi türünden mükellefiyeti olan (süreksiz vergi mükellefiyeti hariç) gerçek kişiler için mükellefiyeti;

iii) tüzel kişiler için ise iş merkezi (kayıtlı merkezi)

Vergi Dairesi Başkanlığı kurulu olmayan illerde (EK-1/b) bulunanların imzaladıkları Birlik Sözleşmesinde kendisine ayrılan bütçe payı 20 (yirmi) milyon Türk Lirasından (20 milyon Türk Lirası dâhil) az olanlar o ildeki Defterdarlık Gelir Müdürlüğüne; Birlik Sözleşmesinde kendisine ayrılan bütçe payı 20 (yirmi) milyon Türk Lirasından fazla olanlar ise Gelir İdaresi Başkanlığı’na,

c) Türkiye’de ikametgâhı olmayan ve herhangi bir vergi türünden mükellefiyeti olmayan (süreksiz vergi mükellefiyeti hariç) gerçek kişi Birlik Yüklenicileri (Yerleşik Eşleştirme Danışmanları dâhil) ile Türkiye’de işyeri olmayan tüzel kişi Birlik Yüklenicileri, imzaladıkları Birlik Sözleşmelerinde kendilerine ayrılan bütçe tutarına bakılmaksızın Gelir İdaresi Başkanlığına

başvuracaklardır.

Birlik Sözleşmesinde yazılı kendisine ayrılan bütçe payı Avro (€) cinsinden belirlenmiş olan Birlik Yüklenicilerinin başvuru makamının tespitinde, başvuru tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuru esas alınacaktır. Başvuru tarihinden kasıt, Birlik Yüklenicisinin KDV İstisna Sertifikası başvurusuna ilişkin dilekçesinin, başvuru yapılacak makamın evrak kaydına giriş tarihidir.

4.2.2.2. KDV İstisna Sertifikası başvurusunda bulunabilecekler

Bu Tebliğin “3.3.” numaralı bölümünde tanımlanan “Birlik Yüklenicisi” ile kanuni ve iş merkezi Türkiye’de kurulu bulunmayan Birlik Yüklenicilerinin Türkiye’de kurulu bulunan ve adlarına işlem yapmaya yetkili şubelerine, başvurularının ilgili makamca uygun bulunması halinde KDV İstisna Sertifikası verilebilir.

Birlik Sözleşmesinin, Birlik Yüklenicisinin yetkili Türkiye şubesi tarafından yürütüldüğü hallerde, bu durumun Sözleşme Makamınca veya Birlik Yüklenicisi tarafından yazılı olarak teyit edilmesi gerekmektedir. Birlik Yüklenicisinin Türkiye şubesi adına düzenlenen KDV İstisna Sertifikasının usulünce kullanılmamasından doğan yükümlülüklerden, Birlik Sözleşmesinde adı geçen Birlik Yüklenicisinin merkezi de sorumludur.

İş ortaklığı (joint venture) olarak Birlik Sözleşmesi imzalayan firmalar iş ortaklığı şeklinde mükellefiyet tesis ettirmiş olmaları halinde KDV İstisna Sertifikası iş ortaklığı adına; adi ortaklık şeklinde mükellefiyet tesis ettirmiş olmaları halinde ise KDV İstisna Sertifikası, adi ortaklık adına verilecektir. Konsorsiyum ya da eş yararlanıcı olarak imzalanan sözleşmelerden farklı olarak, iş ortaklığı ya da adi ortaklık olarak sözleşme imzalayan firmaların aralarındaki sözleşmeye göre paylarına düşen oranda KDV İstisna Sertifikası talepleri kabul edilmeyecektir.

Eşleştirme (Twinning) Sözleşmesi kapsamında Yerleşik Eşleştirme Danışmanlarına hizmet sunan Yerleşik Eşleştirme Danışmanı Asistanı, IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması uygulamasında Tedarikçi konumundadır. Buna göre Yerleşik Eşleştirme Danışmanı Asistanı, Eşleştirme Sözleşmesi çerçevesinde Yerleşik Eşleştirme Danışmanına sunacağı hizmet sırasında bu Tebliğin “4.2.2.6.” numaralı bölümünde belirlenen usul ve esaslara uymak zorundadır.

4.2.2.3. KDV İstisna Sertifikası başvurusunda istenilen belgeler

a) Başvuru talep dilekçesi: Dilekçede, KDV İstisna Sertifikası talebi açıkça belirtilerek, Birlik Yüklenicisi tarafından tarih, adı soyadı ve unvan yazılarak imzalanacak ve dilekçeye iletişim bilgileri (adres, telefon, faks ve e-posta) ile dilekçe eki dokümanlar “Ekler” bölümüne açıkça yazılacaktır. (EK-2/a, EK-2/b, EK-2/c).

Birlik Yüklenicisi konumundaki kamu idareleri tarafından 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa ve buna ilişkin mevzuata uygun olarak oluşturulan ve doğruluğu elektronik belge sorgulama mekanizmasıyla teyit edilen başvuru talep dilekçeleri de geçerli kabul edilecektir.

b) Sözleşme ve ekleri: Aşağıda belirtilen belgelerin birer örneği, Sözleşme Makamı tarafından veya Birlik Yüklenicisinin gerçek kişi olması durumunda kendisi, tüzel kişi olması durumunda ise kurum yetkilisi tarafından “Aslının Aynısıdır” şeklinde ibare konulmak suretiyle, onaylayan kişinin adı soyadı ve unvanı ile tarih yazılıp imzalanarak başvuru belgeleri arasına eklenecektir:

- Sözleşme Makamı ile imzalanan Birlik Sözleşmesi.

- Birlik Sözleşmesinin başlama tarihi, sona erme tarihi, değişiklik usulleri, bütçesi, bütçe dağılımı ve benzeri eklerinin olması durumunda bu ekleri.

- Birlik Sözleşmesinde işe başlama tarihi için işe başlama bildirimini ya da idari emir (administrative order) ve benzeri bir dokümana atıf yapıldığı durumlarda, işe başlama tarihini belirtir belge.

- Başvuru tarihi itibarıyla Birlik Sözleşmesinin süresinin dolmuş olması ancak zeyilname (addendum, amendment) veya idari emir ve benzeri belgelerle sürenin uzatılmış olması durumunda bu belge.

Bu belgelere ek olarak;

Konsorsiyum halinde imzalanan Birlik Sözleşmelerinde;

- Konsorsiyum üyelerinden herhangi birinin, Birlik Sözleşmesindeki bütçe tutarının tamamı için KDV İstisna Sertifikası talep etmesi durumunda, diğer konsorsiyum üyesinin/üyelerinin KDV İstisna Sertifikası talebinde bulunmayacaklarına ilişkin ıslak imzalı feragat yazıları (EK-15),

- Birlik Yüklenicisinin, konsorsiyum üyesi olarak Birlik Sözleşmesine ortak olması ve kendi bütçe payı itibarıyla KDV İstisna Sertifikası talebinde bulunması durumunda, konsorsiyum lideri ile Sözleşme Makamı arasında imzalanan sözleşme ve ekleri ile birlikte, her bir ortağa sözleşmeden ayrılan bütçe payının toplam tutarını açıkça gösterir konsorsiyum sözleşmesinin ya da Birlik Sözleşmesinin eki mahiyetinde olan bütçe tablosunun bir örneği,

Birden fazla yararlanıcısı olan Birlik Sözleşmelerinde;

- Birlik Yüklenicisinin, koordinatör olarak Birlik Sözleşmesindeki bütçe tutarının tamamı için KDV İstisna Sertifikası talep etmesi durumunda, eş yararlanıcının/yararlanıcıların KDV İstisna Sertifikası talebinde bulunmayacaklarına ilişkin ıslak imzalı feragat yazıları (EK-16),

- Birlik Yüklenicisinin, eş yararlanıcı olarak Birlik Sözleşmesine ortak olması ve kendi bütçe payı için KDV İstisna Sertifikası talep etmesi durumunda, koordinatör ile Sözleşme Makamı arasında imzalanan sözleşme ve ekleri ile birlikte, koordinatör ile eş yararlanıcı/yararlanıcılar arasındaki bütçe dağılımını gösteren ortaklık sözleşmesinin ya da Birlik Sözleşmesinin eki mahiyetinde olan bütçe tablosunun bir örneği,

- Kendi bütçe payından vazgeçerek başka konsorsiyum üyeleri veya eş yararlanıcı lehine feragat eden eş yararlanıcılar var ise, feragat edilen tutarların ve kimin lehine feragat edildiğinin açıkça belirtildiği ıslak imzalı feragat yazıları,

Eşleştirme Sözleşmelerinde;

- Bir Eşleştirme Sözleşmesinin eş ülkesi tarafından atanan Yerleşik Eşleştirme Danışmanının yetkilendirildiğine dair Birlik Sözleşmesinin ilgili bölümünün bir örneği,

başvuru belgeleri arasına eklenecektir.

AB mali yardımları ihale prosedürlerini ve kurallarını düzenleyen standart dokümanların revize edilmesi neticesinde ortaya çıkacak farklı formatlardaki Birlik Sözleşmelerinde, başvuruların sonuçlandırılabilmesi için istenilen bilgileri sağlamak üzere ve gerekli görülen diğer hallerde Başvuru Makamı ilave belgeler isteme yetkisini haizdir.

Birlik Yüklenicisi, sunmuş olduğu belgelerin doğruluğundan sorumludur.

c) Bilgi Formunun aslı: Bu Tebliğ eki "Bilgi Formu" (EK-3), doğru ve eksiksiz olarak doldurulmak suretiyle hem Birlik Yüklenicisi hem de Sözleşme Makamı yetkilisi tarafından imzalanmalıdır. Münhasıran, Sözleşme Makamınca 5070 sayılı Kanuna ve buna ilişkin mevzuata uygun olarak oluşturulan e-imza ile imzalanan ve doğruluğu yine Sözleşme Makamınca oluşturulan elektronik belge sorgulama mekanizmasıyla teyit edilen Bilgi Formları, tüm bilgilerin eksiksiz olması kaydıyla geçerli sayılacaktır.

Bilgi Formundaki bilgiler ile Birlik Sözleşmesindeki bilgiler uyumlu olmalıdır. Bilgi Formunda elle doldurulan bölümler varsa bu bölümlerin Sözleşme Makamınca mutlaka paraflanması ve mühürlenmesi gerekmektedir. Bilgi Formunda Birlik Yüklenicisini ilgilendirmeyen kısımlar varsa bu bölümlere "yok" ibaresi yazılmalıdır.

Bununla birlikte;

Konsorsiyum halinde imzalanan Birlik Sözleşmelerinde;

- Konsorsiyum üyelerinden herhangi birinin Birlik Sözleşmesindeki bütçe tutarının tamamı için KDV İstisna Sertifikası talep etmesi durumunda, Bilgi Formu bütçenin tamamı için imzalanmış olmalıdır.

- Birlik Yüklenicisinin, konsorsiyum üyesi olarak Birlik Sözleşmesine ortak olması ve kendi bütçe payı itibarıyla KDV İstisna Sertifikası talebinde bulunması durumunda, lider ve konsorsiyum üyelerinin payları Bilgi Formunda ayrı ayrı belirtilerek Sözleşme Makamı ve Birlik Yüklenicisi tarafından imzalanmış olmalı veya söz konusu bütçe paylarını gösteren tablo, Bilgi Formuna ek yapılmalıdır.

Birden fazla yararlanıcısı olan Birlik Sözleşmelerinde;

- Birlik Yüklenicisinin, koordinatör olarak Birlik Sözleşmesindeki bütçe tutarının tamamı için KDV İstisna Sertifikası talep etmesi durumunda, Bilgi Formu bütçenin tamamı için imzalanmış olmalıdır.

- Birlik Yüklenicisinin, eş yararlanıcı olarak Birlik Sözleşmesine ortak olması ve kendi bütçe payı için KDV İstisna Sertifikası talep etmesi durumunda, koordinatör ve eş yararlanıcı/yararlanıcıların payları Bilgi Formunda ayrı ayrı belirtilerek Sözleşme Makamı ve Birlik Yüklenicisi tarafından imzalanmış olmalı veya söz konusu bütçe paylarını gösteren tablo, Bilgi Formuna ek yapılmalıdır.

Birlik Yüklenicisinin kendisine ait bir vergi kimlik numarası olmayan bir kamu idaresi olması halinde, sözleşmenin yürütülmesinden sorumlu alt birimine ait vergi kimlik numarası da Bilgi Formuna yazılabilir. Bu durumda vergilendirmeye ilişkin işlemlerin söz konusu vergi kimlik numarası üzerinden yürütüleceği tabiidir.

Sözleşme Makamının yurt dışında olduğu durumlarda, Bilgi Formunun Sözleşme Makamı tarafından onaylanacak bölümü boş bırakılabilecektir.

Birlik Yüklenicisi tarafından imzalanacak bölümün; genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin Birlik Yüklenicisi olması durumunda bu idarelerin konu ile ilgili imzaya yetkili üst idari amiri, bunlar dışındaki Birlik Yüklenicilerinde ise gerçek kişi Birlik Yüklenicisinin kendisi, tüzel kişi Birlik Yüklenicisinde ise tüzel kişiliğin konu ile ilgili imzaya yetkili üst yöneticisi tarafından onaylanması gerekmektedir.

Birlik Yüklenicileri ve/veya Sözleşme Makamları, Bilgi Formunu imzalamakla, Bilgi Formunda bilgileri yer alan Birlik Sözleşmesinin IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması kapsamında olduğunu teyit etmiş ve Bilgi Formundaki tüm bilgilerin doğruluğunu kabul etmiş sayılır.

4.2.2.4. KDV İstisna Sertifikası başvurusu üzerine Gelir İdaresi Başkanlığı, Vergi Dairesi Başkanlıkları ve Defterdarlık Gelir Müdürlükleri tarafından yapılacak işlemler

KDV İstisna Sertifikası başvurusunda bulunan Birlik Yüklenicisinin başvurusu, belgelerinin eksik olması durumunda dahi kabul edilecektir. Ancak bu eksiklikler, yetkili başvuru makamının resmî kayıtlarına giriş tarihinden itibaren 10 gün içinde yazılı olarak Birlik Yüklenicisine bildirilecektir. Başvurunun ret olunması halinde ret nedenleri yazı ile bildirilecektir.

Başvurusu uygun bulunan Birlik Sözleşmesindeki süresi bitmemiş Birlik Yüklenicisine, Gelir İdaresi Başkanlığı, Vergi Dairesi Başkanlığı veya Defterdarlık Gelir Müdürlüğüne IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması'nda belirlenen vergi istisnalarından bu Tebliğle belirlenen usul ve esaslar dâhilinde yararlanabileceğine dair resmi yazı (EK-4/a) ve bu yazı ekinde Birlik Sözleşmesindeki bütçe payı ve Birlik Sözleşmesindeki süreler ile sınırlı olmak üzere KDV İstisna Sertifikası (EK-5) verilecektir.

Birlik Yüklenicisine verilen KDV İstisna Sertifikasının bir örneği, verilme tarihinden itibaren 15 gün içerisinde KDV İstisna Sertifikasının üzerinde yazılı vergi dairesi müdürlüğüne/malmüdürlüğüne gönderilecektir.

Başvurusu uygun bulunan ancak Birlik Sözleşmesinde yazılı süresi bitmiş bulunan Birlik Yüklenicisine verilecek resmi yazı (EK-4/b), Birlik Yüklenicisinin, Birlik Sözleşmesinin süresi içerisinde ve Birlik Sözleşmesi kapsamında yüklediği KDV'leri iade alabileceği hususunu içerecek, ancak bu yazı ekinde KDV İstisna Sertifikası verilmeyecektir.

Birlik Sözleşmesinde sürenin açıkça belirtilmemiş olması durumunda, sözleşmede atıf yapılan belgelerde yazılı süreler dikkate alınacaktır. Birlik Sözleşmesinin süresinin Sözleşme Makamı tarafından zeyilname (addendum, amendment) veya idari emir (administrative order) ve benzeri ile değiştirilmesinin mümkün olmadığı hallerde Sözleşme Makamı tarafından resmi yazı ile ilgili başvuru makamına bildirilen süreler KDV İstisna Sertifikasının düzenlenmesinde dikkate alınır.

Kusur bildirim süresiyle ilgili KDV İstisna Sertifikası süre uzatımı taleplerinde, Sözleşme Makamı tarafından düzenlenen kusur bildirim süresinin kullanılmasına ilişkin resmi yazının da başvuru evrakı arasına eklenmesi gerekmektedir. Sözleşme süresi bitmeden, kusur bildirim süreleri işleme konulmaz.

Birlik Yüklenicisi tarafından KDV İstisna Sertifikası almak için bu Tebliğ ile belirlenen başvuru makamlarından başka makamlara eksiksiz belgelerle başvuru yapılması halinde, başvuru evrakı, başvuru makam tarafından doğru makama ivedilikle iletilecek ve bu durum ayrıca Birlik Yüklenicisine yazı ile bildirilecektir.

Birlik Yüklenicisi tarafından KDV İstisna Sertifikası almak için bu Tebliğ ile belirlenen başvuru makamlarından başka makamlara eksik belgelerle başvuru yapılması halinde ise başvuru evrakı Birlik Yüklenicisine iade edilerek, evrakını tamamlamak suretiyle doğru makama başvurusu gerektiği yazı ile bildirilecektir.

IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması'nın 28 inci maddesinin e/ii bendi gereğince, Birlik Yüklenicisine, gerekli belgelerle eksiksiz olarak başvurduğu tarihten itibaren 30 gün içinde KDV İstisna Sertifikasının düzenlenip verilmesi gerekmektedir. Birlik Sözleşmesi ile ilgili yazışma ve teyitlerin yapılmasının gerektiği hallerde, yazışma ve teyit için geçen süreler bu süreye eklenerek dikkate alınır.

Bu Tebliğin yayımı tarihinden itibaren Vergi Dairesi Başkanlıklarına ve Defterdarlık Gelir Müdürlüklerine yapılacak başvurular sonrasında verilen KDV İstisna Sertifikalarına ilişkin olarak ekteki tablo (EK-6), yıllık olarak excel formatında doldurularak izleyen yılın Ocak ayının son gününe kadar avrupabirligi@gelirler.gov.tr elektronik posta adresine gönderilecektir.

4.2.2.5. Birlik Sözleşmesinde değişiklik olması halinde istenilen belgeler ve yapılacak işlemler

Sözleşme Makamı tarafından Birlik Sözleşmesinin süresinde, bütçesinde, konusunda, numarasında ve Birlik Yüklenicisinin ve Hibe Yararlanıcısının unvanında değişiklik yapılması halinde, Birlik Yüklenicisinin, Sözleşme süresi devam ediyorsa mevcut KDV İstisna Sertifikasını değiştirmek için, ilgili Sözleşme Makamından söz konusu değişikliğe ilişkin almış olduğu kanıtlayıcı belgenin "Aslının Aynısıdır" ibaresi ile onaylanmış bir örneği ile birlikte KDV İstisna Sertifikasını aldığı makama bu Tebliğin "4.2.2.3." numaralı bölümünde belirtildiği şekilde başvurusu gerekmektedir.

Başvurusunun uygun bulunması halinde, Birlik Yüklenicisine resmi yazı ekinde yeni KDV İstisna Sertifikası verilecektir. Daha önce verilen sertifika, sertifikayı düzenleyen başvuru makamı tarafından iptal edilecektir.

Süresi devam eden sözleşmelerde; Birlik Yüklenicisinin unvan değişikliği ve sözleşme bütçesinin azalması hallerinde, Birlik Yüklenicisinin başvurusu beklenilmeksizin, Sözleşme Makamının bildiri üzerine yeni KDV

İstisna Sertifikası düzenlenerek, eskisi iptal edilecektir. Ancak, konsorsiyum sözleşmelerinde sözleşme bütçesinin azalması halinde iptal işlemi konsorsiyum üyelerinden yeni bütçe dağılım tablosunun temin edilmesini müteakip yapılacaktır.

Birlik Sözleşmesinin bütçesinde meydana gelecek değişikliklerde, sözleşme bütçesinin bu Tebliğin "4.2.2.1." numaralı bölümündeki tutarları aşması ya da bu tutarların altında kalması durumunda, sözleşme bütçesi düzeltilmiş KDV İstisna Sertifikasına ilişkin resmi yazı, ilk sertifikaya ilişkin resmi yazıyı veren makam tarafından verilecektir.

4.2.2.6. KDV İstisna Sertifikasının kullanılması

KDV İstisna Sertifikası kullanmak suretiyle Birlik Sözleşmesi kapsamında temin edilecek mal, hizmet ile yapım işleri için Tedarikçi tarafından düzenlenecek fatura tutarı ya da aynı Birlik Sözleşmesi kapsamında aynı Tedarikçiden yapılacak alımların toplam tutarının (KDV hariç) 15 (on beş) bin Türk Lirasını (15 bin Türk Lirası dâhil) aşması durumunda Birlik Yüklenicisi öncelikle Tedarikçi ile bir örneği bu Tebliğin ekinde yer alan "Tedarik Sözleşmesi" (EK-7) yapacaktır. Söz konusu Tedarik Sözleşmesine konu mal, hizmet ve yapım işlerinin Birlik Sözleşmesi kapsamında olduğunun Hibe Yararlanıcısı tarafından "Bu Tedarik Sözleşmesinde yazılı alımlar ... tarih ve ... sayılı Birlik Sözleşmesi kapsamında yapılmıştır." şeklinde şerh düşülerek onaylanması halinde bu mal teslimi, hizmet ifası ve işler için KDV hesaplanmayacaktır.

Birlik Yüklenicisinin aynı zamanda Hibe Yararlanıcısı olması halinde, söz konusu Tedarik Sözleşmesinin, Birlik Yüklenicisinin gerçek kişi olması durumunda kendisi tarafından, tüzel kişi olması durumunda ise tüzel kişiliğin konu ile ilgili imzaya yetkili yöneticisi tarafından onaylanması gerekmektedir.

Birlik Yüklenicisi ve Tedarikçi, EK-7'deki bilgileri ihtiva etmek kaydıyla Tedarik Sözleşmesinin şeklini serbestçe tayin edebilirler.

Tedarikçi, Birlik Yüklenicisi ile yaptığı ve Hibe Yararlanıcısı tarafından onaylanmış Tedarik Sözleşmesinin ve Birlik Yüklenicisinde yer alan KDV İstisna Sertifikasının kendisine ibraz edilmesi halinde, söz konusu Tedarik Sözleşmesinin ve sertifikanın Birlik Yüklenicisi tarafından "Aslının Aynıdır" şeklinde onaylanan birer örneğini almak ve Birlik Yüklenicisine düzenlediği fatura veya benzeri evrakta "7424 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması'nın 28/2. maddesi gereğince, ... tarih ve ... sayılı KDV İstisna Sertifikasına istinaden KDV hesaplanmamıştır." şeklinde şerh düşmek suretiyle KDV hesaplamayacaktır.

Birlik Yüklenicisinin KDV İstisna Sertifikası kullanmak suretiyle Birlik Sözleşmesi kapsamında temin edeceği mal, hizmet ile yapım işleri için Tedarikçinin düzenlediği fatura tutarı ve aynı Birlik Sözleşmesi kapsamında aynı Tedarikçiden yapılacak alımların toplam tutarı (KDV hariç) 15 (on beş) bin Türk Lirası (15 bin Türk Lirası dâhil) ve altında ise; Tedarik Sözleşmesi yapmak ve Hibe Yararlanıcısına onaylatmak şartı aranmaksızın, KDV İstisna Sertifikasının ibrazı ve bir örneğinin verilmesi ile yukarıda belirtilen şerh düşülerek düzenlenecek fatura veya benzeri evrakta KDV hesaplanmayacaktır.

Birlik Yüklenicisi, Birlik Sözleşmesi kapsamında, bir takvim yılına ait KDV İstisna Sertifikası kullanarak KDV'siz yapmış olduğu alımlar ile Sertifika kullanmaksızın yapmış olduğu KDV'li alımlarını ve KDV'nin konusuna girmeyen diğer harcamalarını, bu Tebliğin eki "IPA Alım Bildirimi"ne (EK-8) aktararak Hibe Yararlanıcısına "Bu bildirimde yer alan alım ve harcamalar, ... tarih ve ... sayılı Birlik Sözleşmesi kapsamında yapılmıştır." şeklinde şerh düşülerek onaylattırarak suretiyle, KDV İstisna Sertifikasının alındığı tarihi takip eden takvim yılının başından başlamak üzere her yıl şubat ayının son gününe kadar, yıl içerisinde sona eren sözleşmelerde sözleşme süresinin bittiği ayı takip eden ikinci ayın sonuna kadar, KDV iadesi talep edilen durumlarda ise her halükarda iade talebinde bulunulduğu tarihe kadar;

- KDV İstisna Sertifikasının üzerinde yazılı vergi dairesi müdürlüğüne/malmüdürlüğüne,

- KDV İstisna Sertifikasının alınmadığı durumlarda ise bu Tebliğin "4.2.3.1.1." numaralı bölümünde belirtilen

KDV iadesi için yetkili vergi dairesi müdürlüğüne/malmüdürlüğüne,

bir dilekçe ekinde ıslak imzalı olarak gönderecektir.

Süresi takvim yılını aşan sözleşmelerde müteakip yıllarda yapılacak bildirimler, önceki dönemleri de içerecek şekilde kümülatif olarak yapılacak ve son bildirim elektronik ortamda da (cd, flash disk ve benzeri) yapılacaktır. Herhangi bir alım olmadığı durumda, bu husus bir yazı ile yine aynı sürelerde ilgili makama bildirilecektir. KDV İstisna Sertifikasının alınmadığı durumlarda IPA Alım Bildirimi yalnızca KDV iadesi talebinde bulunulması halinde verilecektir.

Birlik Yüklenicisinin aynı zamanda Hibe Yararlanıcısı olduğu durumlarda söz konusu bildirim; genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin Birlik Yüklenicisi olması durumunda bu idarelerin konu ile ilgili imzaya yetkili üst idari amiri; bunlar dışındaki Birlik Yüklenicilerinde ise gerçek kişi Birlik Yüklenicisinin kendisi tarafından, tüzel kişi Birlik Yüklenicilerinde ise tüzel kişiliğin konu ile ilgili imzaya yetkili üst yöneticisi tarafından onaylanması gerekmektedir.

IPA Alım Bildirimini (EK-8) verme zorunluluğu KDV İstisna Sertifikası alındıktan sonra başlamaktadır. İlk bildirim ile birlikte, Sözleşmenin imza tarihinden itibaren yapılan bütün alımlar bildirilecektir.

4.2.2.7. Zayi olan KDV İstisna Sertifikası

KDV İstisna Sertifikası zayi olan Birlik Yüklenicisinin bir dilekçe ile ilk KDV İstisna Sertifikası başvurusu yaptığı makama başvurması durumunda, Birlik Sözleşmesinin süresinin bitmemiş olması koşuluyla kendisine ilgili

makam tarafından KDV İstisna Sertifikasının e-izmalı bir örneği verilecektir.

4.2.3. KDV iadesi

IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması kapsamında bir Birlik Yüklenicisi veya bu Tebliğde öngörüldüğü şekilde istisnaya hak kazanan bir Birlik Yüklenicisine mal teslim eden, hizmet sunan veya iş yapan herhangi bir Tedarikçi, bu Tebliğde öngörüldüğü şekilde KDV'den istisna olarak teslim edilen mallar, sunulan hizmetler veya yapılan işlerle ilgili olarak yüklendiği KDV'yi diğer işlemleri için tahsil ettiği KDV'den indirme hakkına sahiptir.

Bu düzenleme tam istisna mahiyetinde olduğundan istisna kapsamına giren teslim ve hizmetler veya yapılan işler dolayısıyla yüklenen vergiler, indirim yoluyla telafi edilememeleri halinde, Birlik Yüklenicisine ve/veya Tedarikçiye nakden veya mahsuben iade edilebilecektir.

4.2.3.1. Birlik Yüklenicisine KDV iadesi

4.2.3.1.1. KDV iadesi için başvurulacak makam

Bu Tebliğin "4.2.2.1." numaralı bölümündeki Makamlara başvurarak daha önce KDV İstisna Sertifikasına yönelik resmi yazı almış bulunan Birlik Yüklenicilerinden;

a) Herhangi bir vergi türünden mükellefiyeti olanlar (süreksiz vergi mükellefiyeti hariç), bağlı olduğu vergi dairesi müdürlüğüne/malmüdürlüğüne,

b) Türkiye'de yerleşik, herhangi bir vergi türünden mükellefiyeti olmayan (süreksiz vergi mükellefiyeti hariç) gerçek kişiler, ikametgâhının bulunduğu (ikametgâhının tespitinin mümkün olmadığı durumlarda sözleşmenin uygulandığı) yerdeki o il için bu Tebliğin ekinde (EK-9) belirtilen yetkili vergi dairesi müdürlüğüne,

c) Türkiye'de ikametgâhı olmayan ve herhangi bir vergi türünden mükellefiyeti bulunmayan (süreksiz vergi mükellefiyeti hariç) gerçek kişiler (Yerleşik Eşleştirme Danışmanları dâhil) ile Türkiye'de işyeri olmayan ve herhangi bir vergi türünden mükellefiyeti bulunmayan (süreksiz vergi mükellefiyeti hariç) tüzel kişiler, bu Tebliğin ekinde (EK-9) belirtilen ve Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından kendileri için tayin edilen vergi dairesi müdürlüğüne,

başvurarak Birlik Sözleşmesi kapsamında yüklendiği KDV'nin iadesi talebinde bulunacaktır.

Bu Tebliğin "4.2.2.1." numaralı bölümündeki makamlara başvurarak daha önce KDV İstisna Sertifikasına yönelik resmi yazı almamış bulunan Birlik Yüklenicileri, Birlik Sözleşmelerinin süresi bitmemiş ise öncelikle söz konusu makamlara bu Tebliğin "4.2.2.3." numaralı bölümünde belirtilen belgeler ile başvurarak KDV İstisna Sertifikası talep edeceklerdir. Birlik Sözleşmesindeki süresi bitmiş olanlar, anılan makamlara bu Tebliğin "4.2.2.3." numaralı bölümünde belirtilen belgeler ile başvurarak iade talebini bildirecek, ilgili makamca kendisine Birlik Sözleşmesi nedeniyle yüklendiği KDV'lerin iadesi için verilecek resmi yazı ile birlikte, yukarıda belirtilen, durumuna uygun vergi dairesi müdürlüğüne/malmüdürlüğüne iade için başvuracaklardır.

KDV mükellefi olan Birlik Yüklenicisine nakden veya mahsuben yapılacak iade işlemleri, istisna kapsamındaki işlemlerin beyan edildiği dönem beyannameleri ile buna ilişkin verilecek standart iade talep dilekçesine dayanılarak yapılacaktır.

4.2.3.1.2. KDV iadesi için istenilen belgeler

Birlik Yüklenicisi tarafından yapılacak iade başvurusunda aşağıdaki belgelerin ibrazı gereklidir:

- 1) Standart iade talep dilekçesi.
- 2) İndirilecek KDV listesi (KDV mükellefiyeti olmayan Birlik Yüklenicilerinden istenilmeyecektir).
- 3) Gelir İdaresi Başkanlığı, Vergi Dairesi Başkanlığı veya Defterdarlık Gelir Müdürlüğüne iade ile ilgili verilen resmi yazının veya KDV İstisna Sertifikasının bir örneği.
- 4) Birlik Sözleşmesi kapsamındaki mal ve hizmet alımları ile yaptırılan işlere ilişkin fatura veya benzeri evrakın aslı veya onaylı örnekleri.
- 5) Yüklenen KDV listesi (Birlik Yüklenicisinin KDV mükellefi olmaması durumunda, bu listenin Birlik Sözleşmesi kapsamında yapılan harcamaya ait olduğu Sözleşme Makamınca onaylanmalıdır).
- 6) Kendisine ibraz edilen fatura veya benzeri evrak karşılığında Sözleşme Makamı tarafından yapılan ödemelere ilişkin makbuzların (banka dekontu dâhil) aslı veya onaylı örneği.
- 7) Birlik Sözleşmesinin varsa harcama kalemlerine ilişkin tablosu ve Sözleşme Makamı tarafından verilen Birlik Sözleşmesine ilişkin nihai uygun harcama tutarları tablosunun aslı veya onaylı örneği.

4.2.3.1.3. Birlik Yüklenicisine yapılacak KDV iadesine ilişkin esaslar

Yüklenen KDV listesinde yürürlükteki KDV mevzuatında belirtilen bilgilere yer verilecektir.

İstenilen belgelerin fotokopilerinin sunulması halinde, Birlik Yüklenicisinin gerçek kişi olması durumunda kendisi tarafından, tüzel kişi olması durumunda kurum yetkilisi tarafından bu fotokopilerin "Aslının Aynısıdır" şerhi düşülerek varsa kaşe tatbiki, imza ve tarih konulmak suretiyle onaylanması gerekir.

İade için Yeminli Mali Müşavir (YMM) Tasdik Raporu ibraz edilen durumlarda KDV mevzuatının gümrük beyannameli mal ihracı için öngörülen limitleri geçerli olacaktır.

Birlik Sözleşmesinde yer alan bütçe tutarını aşan harcamalara ait KDV ile Birlik Yüklenicisi tarafından Birlik Sözleşmesi kapsamında yüklenen ve Sözleşme Makamından tahsil edilen KDV, Birlik Yüklenicisine iade edilmez.

Ayrıca KDV mükellefi olmayan Birlik Yüklenicisine yapılacak olan KDV iadelerinde aşağıdaki hususlar da dikkate alınır:

KDV mükellefi olmayan Birlik Yüklenicisine AB fonundan yapılan ödemeye, KDV'nin dâhil olup olmadığı hususu yüklenilen KDV listesine şerh düşülerek, yetkilinin adı soyadı, unvanı ve tarih belirtilmek suretiyle Sözleşme Makamı tarafından onaylanacaktır. Yapılan harcamaların Birlik Sözleşmesi kapsamında olduğuna ilişkin YMM Raporunun bulunması halinde, Sözleşme Makamı anılan listeyi, bu rapora dayanarak onaylayacaktır.

Bununla birlikte, Sözleşme Makamının Türkiye sınırları dışında olduğu durumda söz konusu listenin; genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin Birlik Yüklenicisi olması durumunda bu idarelerin konu ile ilgili imzaya yetkili üst idari amiri, bunlar dışındaki Birlik Yüklenicilerinde ise gerçek kişi Birlik Yüklenicisinin kendisi tarafından, tüzel kişi Birlik Yüklenicisinde ise tüzel kişiliğin konu ile ilgili imzaya yetkili üst yöneticisi tarafından onaylanması gerekmektedir.

Bu şekilde yapılacak onayda, yapılan harcamaların Birlik Sözleşmesi kapsamında olduğuna ilişkin düzenlenmiş YMM Raporunun bir örneği de eklenecektir.

YMM KDV İadesi Tasdik Raporu düzenlendiği durumlarda, yüklenilen KDV listesinin onaylanmasına ilişkin ayrıca bir YMM Raporu düzenlemesine gerek bulunmamaktadır.

4.2.3.2. Tedarikçiye KDV iadesi

Tedarikçilerin Birlik Sözleşmesi kapsamındaki KDV iade başvurularını, yürürlükteki KDV mevzuatı çerçevesinde, bağlı oldukları vergi dairesi müdürlüğüne/malmüdürlüğüne yapması gerekmektedir.

Tedarikçi iade başvurusu için gümrük beyannameli mal ihracından doğan KDV iadeleri çerçevesinde ibraz edeceği belgelere aşağıdaki belgeleri de ilave edecektir:

1) İadeye konu her bir fatura için Birlik Yüklenicisinden aldığı KDV İstisna Sertifikasının Birlik Yüklenicisi tarafından "Aşlının Aynısıdır" onaylı bir örneği.

2) Bu Tebliğin "4.2.2.6." numaralı bölümü uyarınca Tedarik Sözleşmesi düzenlenmesinin zorunlu olduğu durumlarda Birlik Yüklenicisi ile yapılan bu Tebliğin aynı bölümündeki esasları dâhilinde düzenlenen Tedarik Sözleşmesinin onaylı örneği.

İade için YMM KDV İadesi Tasdik Raporu ibraz edilen durumlarda mal ihracı için öngörülen limitler geçerli olacaktır.

4.2.3.3. KDV iadesi için Vergi Dairesi Müdürlüğünce/Malmüdürlüğünce yapılacak işlemler

KDV iadesi yapmakla görevlendirilen vergi dairesi müdürlüğünce/malmüdürlüğünce, yukarıda belirtilen belgelerle birlikte başvuran KDV mükellefi olmayan ve herhangi bir diğer vergi türünden mükellefiyet kaydı bulunmayan;

- T.C. vatandaşı Birlik Yüklenicisine, T.C. kimlik numarası üzerinden,

- T.C. vatandaşı olmayan ve/veya Türkiye'de ikametgâhi olmayan gerçek kişiler ile Türkiye'de işyeri olmayan tüzel kişi Birlik Yüklenicilerine (Yerleşik Eşleştirme Danışmanları dâhil) ilgili mevzuatına göre verilmiş olan potansiyel vergi kimlik numarasından (daha önce verilmemiş ise potansiyel vergi kimlik numarası verilmek suretiyle), işlem yapılacaktır.

KDV dışında başka bir vergi türünden mükellefiyet kaydı varsa, buna ilişkin vergi kimlik numarasından iade dilekçesi kabul edilecektir.

Bu Tebliğin "4.2.3.1.1." numaralı bölümünde belirtilen iade için yetkili vergi dairesi müdürlüğü/malmüdürlüğü, Birlik Yüklenicisinin iade talebini, gerekli incelemeleri yaptıktan sonra nakden veya mahsuben yerine getirecektir.

Tedarikçilerin iade talepleri, bağlı oldukları vergi dairesi müdürlüğü/malmüdürlüğü tarafından değerlendirilecektir.

Nakden veya mahsuben iade talepleri, iade için gerekli belgelerin ibrazı ve varsa eksikliklerin tamamlanmasını takiben, yürürlükteki KDV mevzuatının gümrük beyannameli mal ihracından doğan KDV'nin iadesindeki esaslar çerçevesinde belgelerin eksiksiz tamamlandığı tarihten itibaren 30 gün içerisinde sonuçlandırılacaktır. İade işlemleri sırasında yürürlükteki KDV mevzuatının "Özel Esaslar" bölümündeki düzenlemeler saklıdır.

Vergi dairesi müdürlükleri/malmüdürlükleri, IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması kapsamında Birlik Yüklenicilerine ve Tedarikçilere yapmış oldukları KDV iadelerine ilişkin olarak hazırladıkları listeyi (EK-13) her yıl şubat ayının sonuna kadar öncelikle avrupabirligi@gelirler.gov.tr elektronik posta adresine ve ayrıca Gelir İdaresi Başkanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Daire Başkanlığına resmi yazı ekinde excel formatında bağlı oldukları Vergi Dairesi Başkanlıkları/Defterdarlık Gelir Müdürlükleri aracılığıyla göndereceklerdir.

4.2.4. Özellik arz eden durumlar

4.2.4.1. Yıllara sari inşaat-taahhüt işleri

Yıllara sari inşaat-taahhüt işi yapan Birlik Yüklenicisi, bu iş ile ilgili olarak yüklenildiği ve ilgili dönemde verdiği KDV beyannamesinde indiremediği KDV'yi, bu Tebliğde belirtilen usul ve esaslar dâhilinde iade alabilecektir. Ancak yürürlükteki KDV mevzuatında belirtilen satış faturaları yerine, ilgili vergilendirme döneminde yaptıkları işle ilgili hakediş belgeleri karşılığında Sözleşme Makamınca yapılan ödemeye ilişkin verilen makbuzun (banka dekontu, tahsilat alındısı ve benzeri) yüklenilen KDV listesine eklenmesi yeterli olacaktır.

4.2.4.2. KDV İstisna Sertifikası ibraz edilmeden KDV'siz fatura düzenlenmesi

Bu Tebliğin "4.2.2.1." numaralı bölümünde belirtilen makamlara Birlik Sözleşmesinin süresi içerisinde herhangi bir tarihte başvurarak, bu makamlarca Birlik Yüklenicisi olduğu yazılı olarak tespit edilen Birlik Yüklenicisine mal teslim eden, hizmet ifasında bulunan veya iş yapan Tedarikçinin, kendisine Birlik Yüklenicisi tarafından o gün için geçerli bir KDV İstisna Sertifikası ibraz edilmemesine rağmen KDV hesaplamaksızın fatura düzenlemesi durumunda, yüklediği KDV'lerin indirim ve iadeye konu edilebilmesi; işlemin Birlik Sözleşmesi süresi içerisinde yapılmış olması, Birlik Sözleşmesi kapsamında olduğunun Yeminli Mali Müşavir (YMM) Raporu veya Vergi İnceleme Raporuyla tespiti ve bu Tebliğdeki diğer koşullara uyulması şartıyla mümkündür. Bu tespit, YMM KDV İadesi Tasdik Raporu ibraz edilen durumlarda işbu rapor ile de yapılabilir. Diğer yandan, yukarıdaki işleme taraf olan Birlik Yüklenicisine ve Tedarikçiye 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 352 nci maddesinin II/7 nci bendi uyarınca ayrı ayrı ikinci derece usulsüzlük cezası kesilir.

Bu Tebliğin "4.2.2.1." numaralı bölümünde belirtilen makamlara Birlik Sözleşmesinin süresi içerisinde herhangi bir tarihte başvurmayan Birlik Yüklenicisine mal teslim eden, hizmet ifasında bulunan veya iş yapan Tedarikçinin, kendisine Birlik Yüklenicisi tarafından o gün için geçerli bir KDV İstisna Sertifikası ibraz edilmemesine rağmen KDV hesaplamaksızın fatura düzenlemesi durumunda, Tedarikçinin ilgili dönem KDV beyanlarında gerekli düzeltme işlemleri yapılacaktır. Vergi ziyasına neden olan durumların ortaya çıkması halinde, 213 sayılı Kanun hükümlerine göre vergi ziyası cezası uygulanacaktır. Yapılacak düzeltme işleminin sonucunu müteakiben söz konusu mal teslimi veya hizmet ifasının Birlik Sözleşmesi kapsamında olduğunun YMM Raporuyla veya bir Vergi İnceleme Raporuyla tespiti halinde ve bu Tebliğdeki diğer koşullara uyulması durumunda, yürürlükteki KDV mevzuatına göre yapılmış olduğu mal ve hizmet alımları nedeniyle yüklediği KDV'ler ile ilgili Birlik Yüklenicisinin iade başvurusu, iadeye yetkili makam tarafından sonuçlandırılacaktır.

4.2.4.3. Sözleşme Makamınca nihai uygun harcama tutarının tespiti

Sözleşme Makamının yaptığı denetimler sonucunda sözleşmeye ilişkin nihai uygun harcama tutarının yeniden belirlenmesi durumunda, söz konusu Birlik Sözleşmesi kapsamında Tedarikçilerden yapılan mal teslimleri, hizmet ifaları ve yapım işlerinde faydalanılan KDV istisna tutarları, yeni sözleşme bütçesi dikkate alınarak hesaplanacak, bu tutarı aşan kısımlar için KDV istisnasından yararlanıldığına tespit edilmesi durumunda aşan kısımlara yönelik tahsil edilmeyen vergiler, 213 sayılı Kanun hükümleri uyarınca vergi ziyası cezası kesilmek ve söz konusu vergiler için kendi vergi kanunlarında belirtilen ve tarhiyatın ilgili bulunduğu döneme ilişkin normal vade tarihinden son yapılan tarhiyatın tahakkuk tarihine kadar gecikme faizi hesaplanmak suretiyle bu Tebliğin "4.2.3.1.1." numaralı bölümünde belirtilen iadeye yetkili vergi dairesi müdürlüğüne/malmüdürlüğüne tahsil edilecektir.

Faaliyet dönemi devam eden sözleşmelerle ilgili olarak, Sözleşme Makamlarınca gönderilen ara dönem uygun harcama bildirimleri bu madde bakımından nihai uygun harcama tutarı olarak işleme konulmayacaktır.

4.2.4.4. Birlik Sözleşmesinin feshi

Birlik Sözleşmesinin feshedildiğinin "4.2.2.1." numaralı bölümde belirtilen Başvuru Makamları tarafından öğrenilmesi durumunda, KDV İstisna Sertifikası iptal edilecek ve feshedilen Birlik Sözleşmesi kapsamında faydalanılan istisnalar nedeni ile varsa tahsil edilmeyen vergiler 213 sayılı Kanun hükümleri uyarınca vergi ziyası cezası kesilmek ve söz konusu vergiler için kendi vergi kanunlarında belirtilen ve tarhiyatın ilgili bulunduğu döneme ilişkin normal vade tarihinden son yapılan tarhiyatın tahakkuk tarihine kadar gecikme faizi hesaplanmak suretiyle bu Tebliğin "4.2.3.1.1." numaralı bölümünde belirtilen, iade için yetkili vergi dairesi müdürlüğüne/malmüdürlüğüne tahsil edilecektir.

Birlik Yüklenicisinin kusur ve iradesi dışında, yatırım alanının kamulaştırılması gereğiyle Birlik Sözleşmesinin feshedilmesi halinde, yukarıda belirtilen tarhiyatlar esnasında vergi ziyası cezası kesilmez.

4.2.4.5. Müteselsil sorumluluk

Tedarikçilerin bu Tebliğ hükümlerine aykırı olarak KDV istisnası uygulamaları halinde, istisna uygulaması nedeniyle ziyaya uğratan vergi ile buna bağlı ceza, faiz ve zamlardan, teslim ve hizmeti yapan Tedarikçiler ile birlikte, teslim veya hizmet yapılanlar da müteselsilen sorumlu olur.

Kendilerine KDV İstisna Sertifikası ibraz edilen Tedarikçiler, bu Tebliğdeki usul ve esaslara uygun olarak istisna kapsamında işlem yaparlar. Daha sonra işlemin, istisna için gerekli şartları baştan taşımadığı ya da şartların sonradan ihlal edildiğinin tespiti halinde, ziyaya uğratan vergi ile buna bağlı ceza, faiz ve zamlar, kendisine istisna kapsamında teslim veya hizmet yapılan Birlik Yüklenicisinden aranır. Tedarikçinin indirim işlemleri ve iade talebi ise, bu Tebliğin ilgili bölümlerinde belirtilen usul ve esaslar kapsamında yerine getirilir.

4.2.4.6. Birlik Sözleşmesinin süresi dışında yapılan zorunlu harcamalar

Birlik Sözleşmesi ve eklerinde yazılı olan başlangıç tarihinden önce veya bitiş tarihinden sonra Birlik Yüklenicileri tarafından yapılması zorunlu olan hizmet alımlarına ilişkin KDV'lerin iadesi; bu hizmet alımlarının Birlik Sözleşmesi kapsamında ve uygun harcama kalemleri içerisinde olduğunun Birlik Sözleşmesi ve eklerinden açıkça tespit edilebilmesi halinde bu belgelere göre, Birlik Sözleşmesi ve eklerinden açıkça tespit edilemediği durumlarda ise Vergi İnceleme Raporu veya Yeminli Mali Müşavir (YMM) Raporuyla tespiti ve bu Tebliğdeki diğer koşullara uyulması şartıyla mümkündür. Bu tespit, YMM KDV İadesi Tasdik Raporu ibraz edilen durumlarda işbu rapor ile de yapılabilir.

4.2.4.7. Sözleşme Makamlarına düzenlenen faturalar

AB mali yardım kurallarına uygun olarak Birlik Yüklenicilerinin, Birlik Sözleşmesi kapsamında yaptıkları işlerle ilgili Sözleşme Makamlarına düzenledikleri faturaların KDV hesaplanmaksızın düzenlenmesinde, Birlik Sözleşmesi süreleri içerisinde olması ve KDV İstisna Sertifikası şartı aranmaz.

4.2.4.8. Birlik Sözleşmesinin süresinden sonra ve fatura düzenleme süresi içinde KDV'li fatura düzenlenmesi halinde Yükleniciye KDV iadesi

Birlik Yüklenicisine Birlik Sözleşmesinin süresinden sonra KDV'li fatura düzenlenmesi halinde Yüklenici tarafından yüklenen KDV'ye ilişkin iadenin yapılması; mal teslimi, hizmet ifası veya yapım işinin sözleşme süresi içerisinde gerçekleşmiş olması şartıyla, bu alımlara ilişkin sözleşme süresinden sonra düzenlenen faturanın mal teslimi, hizmet ifası veya yapım işinin gerçekleştiği tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenlenmesi ve bu Tebliğdeki diğer koşullara uyulması şartıyla mümkündür.

4.2.4.9. Birlik Sözleşmesinin süresinden sonra ve fatura düzenleme süresi içinde KDV'siz fatura düzenlenmesi halinde Tedarikçiye KDV iadesi

Birlik Yüklenicisine Birlik Sözleşmesinin süresinden sonra KDV'siz fatura düzenlenmesi halinde Tedarikçi tarafından yüklenen KDV'ye ilişkin iadenin yapılması; mal teslimi, hizmet ifası veya yapım işinin sözleşme süresi içerisinde gerçekleşmiş olması şartıyla, bu alımlara ilişkin sözleşme süresinden sonra düzenlenen faturanın mal teslimi, hizmet ifası veya yapım işinin gerçekleştiği tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenlenmesi ve bu Tebliğdeki diğer koşullara uyulması şartıyla mümkündür.

4.3. Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) istisnası ve uygulaması

4.3.1. Anlaşma hükmü

IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması'nın 28 inci maddesinin 2/h bendinde;

“Birlik yüklenicilerinin harcamaları; Birlik sözleşmesi kapsamında Birlik yüklenicisi tarafından tedarik edilen mallar veya sunulan hizmetler veya yapılan işlere ilişkin harcamalara dair ithalat harçlarından, özel tüketim vergilerinden veya eş etkiye sahip diğer benzer vergi, resim veya harçlardan istisnadır;”

hükmü yer almaktadır.

4.3.2. ÖTV istisnası uygulaması

Birlik Yüklenicisi, Birlik Sözleşmesi kapsamında ÖTV'ye tabi bir mal almak istediğinde, bu Tebliğin “4.2.2.” numaralı bölümünde belirtilen usul ve esaslar dâhilinde öncelikle KDV İstisna Sertifikası başvurusu yapmak zorundadır. Buna göre, KDV İstisna Sertifikası bu Anlaşma kapsamındaki ÖTV istisnası için de geçerli olacaktır.

4.3.2.1. ÖTV mükellefi olmayanlardan yapılan alımlarda

Birlik Yüklenicisi, Birlik Sözleşmesi kapsamında ÖTV mükellefi olmayan Tedarikçiden temin edeceği ÖTV'ye tabi mallar için başlangıçta ÖTV dâhil tutarı ödeyerek alım yapacaktır.

Birlik Yüklenicisi, Birlik Sözleşmesinin başlangıç tarihinden itibaren takvim yılının üçer aylık dönemleri itibarıyla bu kapsamda satın aldığı malları, liste (EK-10) halinde hazırlayarak ve “Bu listede yer alan alımlar, IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması kapsamındaki ... tarih ve ... sayılı Birlik Sözleşmesi kapsamında yapılmıştır.” şeklinde serh düşülerek Hibe Yararlanıcısına onaylattırarak ve iade için istenilen belgeler arasına ekleyecektir.

Hibe Yararlanıcısının aynı zamanda Birlik Yüklenicisi olması durumunda söz konusu ÖTV içeren onaylı mal alım listesi (EK-10), Birlik Sözleşmesi ile ilgili olarak düzenlenmiş Yeminli Mali Müşavir (YMM) Raporuna dayanılarak Sözleşme Makamı tarafından onaylanacaktır.

Bununla birlikte, Sözleşme Makamının Türkiye sınırları dışında olduğu durumda söz konusu listenin; genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin Birlik Yüklenicisi olması durumunda bu idarelerin konu ile ilgili imzaya yetkili üst idari amiri, bunlar dışındaki Birlik Yüklenicilerinde ise gerçek kişi olması durumunda Birlik Yüklenicisinin kendisi, tüzel kişi olması durumunda ise tüzel kişiliğin konu ile ilgili imzaya yetkili üst yöneticisi tarafından onaylanması gerekmektedir. Bu şekilde yapılacak onayda, yapılan harcamaların Birlik Sözleşmesi kapsamında olduğuna ilişkin YMM Raporunun bir örneğinin de eklenmesi gerekmektedir.

İstisna olmasına rağmen Birlik Yüklenicisi tarafından ödenen ÖTV'ler, bu Tebliğin “4.3.3.” numaralı bölümünde yer alan usul ve esaslar çerçevesinde iade alınabilecektir.

4.3.2.2. ÖTV mükelleflerinden yapılan alımlarda

Birlik Sözleşmesi kapsamında Birlik Yüklenicisi tarafından ÖTV mükelleflerinden temin edilecek malların, Tedarikçi ile bir örneği bu Tebliğin ekinde yer alan “Tedarik Sözleşmesi”nin (EK-7) yapılması ve bu sözleşme konusu malların Birlik Sözleşmesi kapsamında olduğunun Hibe Yararlanıcısı tarafından onaylanması halinde ÖTV ödenmeksizin tedarik edilmesi mümkündür. ÖTV mükelleflerinden gerçekleştirilecek alımlarda yapılacak Tedarik Sözleşmeleri için herhangi bir limit bulunmamaktadır. Birlik Yüklenicisi ve Tedarikçi, EK-7'deki bilgileri ihtiva etmek kaydıyla Tedarik Sözleşmesinin şeklini serbestçe tayin edebilirler.

Birlik Yüklenicisinin aynı zamanda Hibe Yararlanıcısı olması durumunda, söz konusu Tedarik Sözleşmesi, Sözleşme Makamı tarafından onaylanacaktır.

Bununla birlikte, Sözleşme Makamının Türkiye sınırları dışında olduğu durumda söz konusu listenin; genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin Birlik Yüklenicisi olması durumunda bu idarelerin konu ile ilgili imzaya yetkili üst idari amiri, bunlar dışındaki Birlik Yüklenicilerinde ise gerçek kişi Birlik Yüklenicisinin kendisi tarafından,

tüzel kişi Birlik Yüklenicisinde ise tüzel kişiliğin konu ile ilgili imzaya yetkili üst yöneticisi tarafından onaylanması gerekmektedir.

Tedarikçi, Birlik Yüklenicisi ile yaptığı ve yukarıdaki usullerde onaylanmış Tedarik Sözleşmesinin bir örneğini alarak, Birlik Yüklenicisine düzenlediği fatura veya benzeri evrakta “7424 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması ve ... tarih ve ... sayılı Birlik Sözleşmesi gereğince ÖTV hesaplanmamıştır.” şeklinde şerh düşmek suretiyle ÖTV hesaplamayacaktır.

Birlik Yüklenicisi, Birlik Sözleşmesi kapsamında ÖTV mükellefinden ÖTV ödeyerek yaptığı alımlar için ÖTV içeren onaylı mal alım listesini (EK-10) bu Tebliğin “4.3.2.1.” numaralı bölümünde belirlenen şekilde onaylatarak iade için istenilen belgeler arasına ekleyecektir.

4.3.3. Birlik Yüklenicisi tarafından ödenen ÖTV'nin iadesi

4.3.3.1. KDV İstisna Sertifikası alan Birlik Yüklenicisine ÖTV iadesi

Birlik Sözleşmesi kapsamındaki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin KDV'den istisna tutulması için daha önce KDV İstisna Sertifikası alan Birlik Yüklenicisi, bu Tebliğin “4.3.3.3.” numaralı bölümünde belirtilen belgelerle birlikte;

a) Türkiye’de yerleşik, herhangi bir vergi türünden mükellefiyeti olmayan (süreksiz vergi mükellefiyeti hariç) gerçek kişiler ikametgâhlarının, (ikametgâhlarının tespiti mümkün değilse sözleşmenin uygulandığı yerin) herhangi bir vergi türünden mükellefiyeti olan (süreksiz vergi mükellefiyeti hariç) gerçek kişiler mükellefiyetinin, tüzel kişiler ise iş merkezinin (kayıtlı merkez) bulunduğu ildeki ekli listede (EK-9) yer alan vergi dairesi müdürlüğüne başvurarak,

b) Türkiye’de ikametgâhi olmayan ve herhangi bir vergi türünden mükellefiyeti bulunmayan (süreksiz vergi mükellefiyeti hariç) gerçek kişiler (yerleşik eşleştirme danışmanları dâhil) ile Türkiye’de işyeri olmayan ve herhangi bir vergi türünden bir vergi mükellefiyeti bulunmayan (süreksiz vergi mükellefiyeti hariç) tüzel kişiler, bu Tebliğin ekinde (EK-9) belirtilen ve Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından kendileri için tayin edilen vergi dairesi müdürlüğüne başvurarak

Birlik Sözleşmesi kapsamındaki harcamaları dolayısıyla ödediği ÖTV'nin iadesini alabileceklerdir.

4.3.3.2. KDV İstisna Sertifikası almayan Birlik Yüklenicisine ÖTV iadesi

KDV İstisna Sertifikası almayan Birlik Yüklenicisinin, Sözleşme Makamı ile imzaladığı sözleşmenin IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması kapsamında bir Birlik Sözleşmesi ve kendisinin de Birlik Yüklenicisi olduğunun tespit edilebilmesi için öncelikle bu Tebliğin “4.2.2.3.” numaralı bölümünde belirtilen belgelerle birlikte, yine bu Tebliğin “4.2.2.1.” numaralı bölümünde belirtilen makamlara başvurması gerekmektedir. Bu başvurunun uygun bulunması halinde, ilgili makamlar tarafından Birlik Yüklenicisine bir resmi yazı verilecektir.

Birlik Yüklenicisi, verilen resmi yazı ve bu Tebliğin “4.3.3.3.” numaralı bölümünde belirtilen diğer belgelerle birlikte, bu Tebliğe ekli listede (EK-9) yer alan vergi dairesi müdürlüklerinden, bu Tebliğin “4.3.3.1.” numaralı bölümünde belirtilen vergi dairesi müdürlüğüne başvurarak, Birlik Sözleşmesi kapsamındaki harcamaları dolayısıyla ödediği ÖTV'nin iadesini alabilecektir.

4.3.3.3. ÖTV iadesi için istenilen belgeler

Birlik Yüklenicileri;

- 1) Standart İade Talep Dilekçesi,
- 2) Gelir İdaresi Başkanlığı, Vergi Dairesi Başkanlığı veya Defterdarlık Gelir Müdürlüğünden alınan resmi yazının veya KDV İstisna Sertifikasının bir örneği,
- 3) ÖTV içeren onaylı mal alım listesi (EK-10),
- 4) ÖTV içeren mal alımlarına ilişkin fatura veya benzeri evrakın aslı veya onaylı örnekleri,
- 5) ÖTV içeren mal alımları içerisinde yer alan kendileri tarafından hesaplanmış iade edilecek ÖTV listesi, ile birlikte ilgili vergi dairesine iade için başvuracaklardır.

İstenilen belgelerin fotokopilerinin sunulması halinde, Birlik Yüklenicisi gerçek kişi ise kendisi, tüzel kişiye kurum yetkilisi tarafından bu fotokopilerin “Aslının Aynısıdır” şerhi düşülerek, varsa kaşe tatbiki, imza ve tarih konulmak suretiyle onaylanması gerekir. Sözleşme süresi devam eden Birlik Yüklenicisi, ÖTV iade talebini, Birlik Sözleşmesinin başlangıç tarihinden itibaren takvim yılının üçer aylık dönemleri itibarıyla yapacaktır. Sözleşme süresi sona eren Birlik Yüklenicisi, ÖTV iade talebini sözleşmenin tamamlandığı tarihten itibaren yapabilecektir.

4.3.3.4. ÖTV iadesi için Vergi Dairesi Müdürlüğünce yapılacak işlemler

ÖTV iadesi yapmakla görevlendirilen vergi dairesi müdürlüğünce, yukarıda belirtilen belgelerle birlikte kendisine başvuran;

- T.C. vatandaşı Birlik Yüklenicisine, T.C. kimlik numarası üzerinden,
- T.C. vatandaşı olmayan ve/veya Türkiye’de ikametgâhi olmayan gerçek kişiler ile Türkiye’de işyeri olmayan tüzel kişi Birlik Yüklenicilerine (Yerleşik Eşleştirme Danışmanları dâhil) öncelikle ilgili mevzuatına göre verilecek potansiyel vergi kimlik numarasından (daha önce verilmemiş ise potansiyel vergi kimlik numarası verilmek suretiyle), işlem yapılacaktır.

Birlik Yüklenicisinin herhangi bir diğer vergi türünden mükellefiyet kaydı varsa, buna ilişkin vergi kimlik numarasından iade dilekçesi kabul edilecektir.

Vergi dairesi müdürlüğünce yapılacak incelemede, ÖTV içeren mal alımlarına ilişkin fatura veya benzeri evrakta gösterilen malların 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli listelerde yer alan mallar olduğu ve mal alım bedeli içindeki ÖTV tutarının doğruluğu tespit edilecektir. Bu tespit; maktu vergi uygulanan (I) sayılı listedeki mallar, (III) sayılı listedeki alkollü içkiler ve tütün mamulleri ile (IV) sayılı listedeki cep telefonları için miktar üzerinden maktu tutar olarak hesaplanması mümkündür. Ancak verginin, ithalatta veya üreticinin teslimindeki matrah üzerinden tabi olduğu orana göre nispi olarak hesaplandığı (II) ve (IV) sayılı listedeki mallar ile (III) sayılı listedeki malların nispi vergi tutarları, gerekirse bu safhalar için vergi incelemesi yapılmak suretiyle tespit edilebilecektir. Bu şekilde hesaplanan ÖTV tutarlarının; ithalatta Gümrük İdaresine, yurt içinde ise mükellefleri tarafından vergi dairesine beyan edilip ödendiğinin de tespiti gerekmektedir. Bu inceleme veya tespit, Yeminli Mali Müşavir (YMM) Raporuyla da yapılması mümkündür.

Vergi dairesi müdürlüğünce gerekli incelemeler yapıldıktan ve verginin ödendiği tespit edildikten sonra, söz konusu mallara ait ÖTV, talebe göre gümrük beyannameli mal ihracından doğan KDV iadesi ile ilgili olarak 26/4/2014 tarihli ve 28983 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde nakden veya mahsuben iade edilecektir. İade işlemleri sırasında yürürlükteki KDV mevzuatının “Özel Esaslar” bölümündeki düzenlemeler saklıdır. İade için YMM Tasdik Raporu ibraz edilen durumlarda, KDV mevzuatının gümrük beyannameli mal ihracı için öngörülen limitleri geçerli olacaktır.

İade başvurusu sırasında; bu Tebliğin “4.3.3.3.” numaralı bölümünün iki numaralı fıkrasında Birlik Yüklenicisinden istenilen ve Gelir İdaresi Başkanlığı, Vergi Dairesi Başkanlığı veya Defterdarlık Gelir Müdürlüğünden alınan resmi yazı veya KDV İstisna Sertifikasının ıslak imzalı olması durumunda bir örneği aslı görülmek suretiyle Vergi Dairesi Müdürü veya yetkilendirdiği personel tarafından tasdik edilecektir. Bu belgelerin e-imzalı olması durumunda ise Vergi Dairesi Müdürü veya yetkilendirdiği personel tarafından e-belge doğrulama sisteminden teyidi sağlanacaktır.

Vergi dairesi müdürlükleri, IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması kapsamında Birlik Yüklenicileri ve Tedarikçilere yapmış oldukları ÖTV iadelerine ilişkin olarak hazırladıkları listeyi (EK-14) her yıl şubat ayının sonuna kadar öncelikle avrupabirligi@gelirler.gov.tr elektronik posta adresine ve ayrıca Gelir İdaresi Başkanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Daire Başkanlığına resmi yazı ekinde excel formatında bağlı olduğu Vergi Dairesi Başkanlıkları/Defterdarlık Gelir Müdürlükleri aracılığıyla göndereceklerdir.

4.3.4. ÖTV istisnasından yararlanılarak ilk iktisabı yapılan araçların üçüncü kişilere devrinde ÖTV uygulaması

4760 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (a) bendinde, (II) sayılı listedeki kayıt ve tescile tabi mallardan, veraset yoluyla intikaller hariç ilk iktisabında istisna uygulananların, istisnadan yararlananlar dışındakilerce iktisabında, ilk iktisaptaki matrah esas alınarak, adına kayıt ve tescil işlemi yapıldan, kayıt ve tescil tarihinde geçerli olan oran üzerinden bu tarihte ÖTV alınacağı hükme bağlanmıştır. Bu hüküm uyarınca, ÖTV istisnasından yararlanılarak ilk iktisabı yapılan kayıt ve tescile tabi taşıt araçlarının, istisnadan yararlanan kişi/kuruluşlara satışı veya devri, veraset yoluyla intikali ile 18/7/1997 tarihli ve 23053 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Karayolları Trafik Yönetmeliğinin 39 uncu maddesi kapsamında taşıtın tekrar tescil edilmesine imkân bulunmayacak şekilde hurdaya ayrılması halleri hariç olmak üzere, üçüncü kişiler tarafından iktisabında, söz konusu araçları adına kayıt ve tescil ettirecek olan üçüncü kişiler tarafından 4760 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (a) bendi kapsamında ÖTV beyanında bulunulmak suretiyle ÖTV tarhiyatı yapılacaktır. Söz konusu aracın Birlik Sözleşmesinde yer alan işlerden başka işlerde de kullanılacak olması nedeniyle başlangıçta ÖTV ödemek suretiyle satın alınmış, ancak daha sonra sözleşme kapsamında kullanım süresine bağlı olarak hesaplanan ÖTV tutarı iade edilmiş olması durumunda, iade edilen tutarın üçüncü kişiler tarafından beyan edilip ödenmesi gerekmektedir.

4.4. Amortisman Tabi İktisadi Kıymetler (ATİK) ile ilgili hususlar

4.4.1. ATİK’lerde KDV istisnası uygulaması

Birlik Yüklenicisi, Birlik Sözleşmesi kapsamında teslim edeceği mallar veya sunacağı hizmetler veya yapacağı işler ile bağlantılı olarak temin edeceği ATİK’leri, ancak söz konusu kıymetlerin sadece Birlik Sözleşmesi kapsamında kullanılan kıymetler olması ve bu kıymetlerin Birlik Sözleşmesinin sona ermesiyle Hibe Yararlanıcısı/Nihai Hibe Yararlanıcısına bedelsiz tesliminin öngörülmesi halinde, yukarıda yer alan esaslara göre KDV’siz olarak temin edebilme imkânına sahiptir. Bu durumda Birlik Yüklenicisinin Tedarikçi ile yapacağı ve Hibe Yararlanıcısı tarafından onaylanacak Tedarik Sözleşmesinde (EK-7), bu kıymetin Birlik Sözleşmesi sonunda Hibe Yararlanıcısına/Nihai Hibe Yararlanıcısına bedelsiz devir olunacağı açıkça belirtilecektir. Bununla beraber, ATİK’in Birlik Sözleşmesi kapsamında alındığına ve/veya kullanıldığına dair Sözleşme Makamından alınan resmi yazının (EK-11) örneği de Tedarik Sözleşmesi ekine eklenecektir.

Hibe Yararlanıcısının aynı zamanda Birlik Yüklenicisi olması durumunda, söz konusu Tedarik Sözleşmesi, Sözleşme Makamı tarafından onaylanacaktır. Bununla birlikte, Sözleşme Makamının Türkiye sınırları dışında olduğu durumda söz konusu Tedarik Sözleşmesinin; genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin Birlik Yüklenicisi olması durumunda bu idarelerin konu ile ilgili imzaya yetkili üst idari amiri, bunlar dışındaki Birlik Yüklenicilerinde ise

gerçek kişi Birlik Yüklenicisinin kendisi, tüzel kişi Birlik Yüklenicisinde ise tüzel kişiliğin konu ile ilgili imzaya yetkili üst yöneticisi tarafından onaylanması gerekmektedir.

Tedarikçi; Birlik Yüklenicisi ile yapmış olduğu Tedarik Sözleşmesinin Hibe Yararlanıcısı tarafından, Hibe Yararlanıcısı ile Birlik Yüklenicisinin aynı olması durumunda ise Sözleşme Makamı veya yukarıda belirtilen şahıslar tarafından onaylanmış bir örneğini almak suretiyle düzenlediği fatura veya benzeri evrakta “7424 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması’nın 28/2. maddesi gereğince, ... tarih ve ... sayılı KDV İstisna Sertifikasına istinaden.” şeklinde şerh düşerek KDV hesaplamayacaktır.

ATİK’lerin Birlik Sözleşmesinde yer alan işlerden başka işlerde de kullanılacak olması durumunda, Birlik Yüklenicisi söz konusu ATİK’leri başlangıçta KDV ödemek suretiyle satın alacak ve yüklenen KDV’yi diğer vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan KDV’den indirim konusu yapacaktır. Birlik Sözleşmesinin sona ermesiyle, ödenen KDV’nin, bu kıymetin Birlik Sözleşmesi kapsamında kullanılma süresinin, bu kıymet için belirlenen amortisman süresi oranına isabet eden kısmı için bu Tebliğin “4.2.3.” numaralı bölümünde yer alan esaslara göre iade talep edebilecektir. Bu durumda Birlik Yüklenicisi, Tedarik Sözleşmesini (EK-7) Hibe Yararlanıcısına onaylatırken, Hibe Yararlanıcısının/Nihai Hibe Yararlanıcısının bu kıymetin Birlik Sözleşmesi kapsamında ne kadar süre kullanılacağına dair bir şerh koymasını sağlayacaktır.

4.4.2. ATİK’lerde ÖTV istisnası uygulaması

Birlik Yüklenicisi, Birlik Sözleşmesi kapsamında ÖTV mükelleflerinden temin edeceği ATİK’ler için, ancak söz konusu kıymetlerin sadece Birlik Sözleşmesi kapsamında kullanılacak kıymetler olması ve bu kıymetlerin Birlik Sözleşmesi sonunda Hibe Yararlanıcısına bedelsiz devrinin öngörülmüş olması durumunda, bu kıymetleri başlangıçta ÖTV ödemeksizin alabilecektir. Bu durumda Birlik Yüklenicisinin Tedarikçi ile yapacağı ve Hibe Yararlanıcısı tarafından onaylanacak Tedarik Sözleşmesinde (EK-7), bu kıymetin Birlik Sözleşmesi sonunda Hibe Yararlanıcısına/Nihai Hibe Yararlanıcısına bedelsiz devir olunacağı açıkça belirtilecektir.

Hibe Yararlanıcısının aynı zamanda Birlik Yüklenicisi olması durumunda, söz konusu Tedarik Sözleşmesi, Sözleşme Makamı tarafından onaylanacaktır. Bununla birlikte, Sözleşme Makamının Türkiye sınırları dışında olduğu durumda söz konusu Tedarik Sözleşmesinin; genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin Birlik Yüklenicisi olması durumunda bu idarelerin konu ile ilgili imzaya yetkili üst idari amiri, bunlar dışındaki Birlik Yüklenicilerinde ise gerçek kişi Birlik Yüklenicisinin kendisi, tüzel kişi Birlik Yüklenicisinde ise tüzel kişiliğin konu ile ilgili imzaya yetkili üst yöneticisi tarafından onaylanması gerekmektedir.

Tedarikçi; Birlik Yüklenicisi ile yapmış olduğu Tedarik Sözleşmesinin Hibe Yararlanıcısı tarafından, Hibe Yararlanıcısı ile Birlik Yüklenicisinin aynı olması durumunda ise Sözleşme Makamı veya yukarıda belirtilen şahıslar tarafından onaylanmış bir örneğini almak suretiyle düzenlediği fatura veya benzeri evrakta “7424 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması ve ... tarih ve ... sayılı Birlik Sözleşmesi gereğince ÖTV hesaplanmamıştır.”

şeklinde şerh düşerek ÖTV hesaplamayacaktır.

ATİK’lerin Birlik Sözleşmesinde yer alan işlerden başka işlerde de kullanılacak olması durumunda, Birlik Yüklenicisi söz konusu ATİK’leri başlangıçta ÖTV ödemek suretiyle satın alacaktır. Birlik Sözleşmesinin sona ermesiyle, ödenen ÖTV’nin, bu kıymetin Birlik Sözleşmesi kapsamında kullanılma süresinin, bu kıymet için belirlenen amortisman süresi oranına isabet eden kısmı için bu Tebliğin “4.3.3.” numaralı bölümünde yer alan esaslara göre iade talep edebilecektir. Bu durumda Birlik Yüklenicisi, Tedarik Sözleşmesini (EK-7) Hibe Yararlanıcısına onaylatırken, bu kıymetin Birlik Sözleşmesi kapsamında ne kadar süre kullanılacağına dair Hibe Yararlanıcısı/Nihai Hibe Yararlanıcısının bir şerh koymasını sağlayacaktır.

IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması kapsamında ilk iktisabı yapılacak araçlarda KDV ve ÖTV istisnasından faydalanabilmek için, yapılacak araç iktisabının Birlik Sözleşmesi çerçevesinde yapılacak işlemlerle somut bir bağlantısının olması ve alınacak araç/araçların sözleşme sonunda Hibe Yararlanıcısına/Nihai Hibe Yararlanıcısına bedelsiz devrinin öngörülmüş olması şarttır. Sözleşme süresi veya sonunda Avrupa Komisyonu veya Sözleşme Makamı yetkililerince yapılacak yerinde denetiminde, yapılan araç iktisabının Birlik Sözleşmesi kapsamında olmadığı tespit edilmiş ve uygun olmayan harcama olarak değerlendirilmesi durumunda, faydalanılan istisnalar nedeni ile varsa tahsil edilmeyen vergiler, 213 sayılı Kanun hükümleri uyarınca vergi ziyası cezası kesilmek ve söz konusu vergiler için kendi vergi kanunlarında belirtilen ve tarhiyatın ilgili bulunduğu döneme ilişkin normal vade tarihinden son yapılan tarhiyatın tahakkuk tarihine kadar gecikme faizi hesaplanmak suretiyle bu Tebliğin “4.2.3.1.1.” numaralı bölümünde belirtilen iade için yetkili vergi dairesi müdürlüğüne/malmüdürlüğüne tahsil edilecektir.

4.4.3. ATİK’lerin Hibe Yararlanıcısına bedelsiz devri

Bu Tebliğin uygulaması bakımından ATİK’lerin Hibe Yararlanıcısı/Nihai Hibe Yararlanıcısına bedelsiz devrinin öngörüldüğü durumlarda söz konusu devir işlemi Birlik Yüklenicisi tarafından doğrudan yapılabileceği gibi AB Mali Yardım Kuralları gereği Sözleşme Makamları aracılığı ile de yapılabilir.

4.5. Gelir ve Kurumlar Vergisi istisnası ve uygulaması

4.5.1. Anlaşma hükmü

IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması’nın 28 inci maddesinin 2/f bendinde;

“Birlik sözleşmelerinden doğan kâr veya gelir, merkezi/yerel vergilendirme sistemine göre Türkiye Cumhuriyeti’nde vergiye tabidir. Ancak, Avrupa Birliği Üye Devletlerinde veya IPA III yararlanıcısı hariç IPA III kapsamında uygun olan diğer ülkelerde ikamet eden veya yerleşik bulunan ve Birlik sözleşmelerini icra eden yabancı personel ve RTA’lar dâhil gerçek ve tüzel kişiler, stopaj ve geçici vergiler dâhil Türkiye Cumhuriyeti’ndeki kazanç veya gelir vergisinden muaftır; ancak, söz konusu kazancı ve/veya geliri elde eden gerçek ve/veya tüzel kişinin, söz konusu gelirin atfedilebilir olduğu ikametgâhının veya daimi bir kuruluşunun, geçerli çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmaları hükümleri uyarınca Türkiye Cumhuriyeti’nde bulunması durumu bu hükmün istisnasıdır;”

Aynı Anlaşmanın 28 inci maddesinin 2/g bendinde ise

“Bir hibe yararlanıcısına verilen bir Birlik hibesi, o hibe yararlanıcısı için kar veya gelir olarak yorumlanmaz. Bir hibe sözleşmesinden kâr elde edilmesi halinde, Komisyon, dayanak sözleşmenin hüküm ve koşulları uyarınca kârın belli bir yüzdesini geri alma hakkına sahip olur. Kârın geri kalan kısmı merkezi/yerel vergilendirme sistemine göre vergiye tabi olabilir;”

hükümleri yer almaktadır.

4.5.2. 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 84 üncü madde hükmü

3/4/2013 tarihli ve 6456 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 15 inci maddesi ile 193 sayılı Kanuna eklenen geçici 84 üncü maddede;

“Avrupa Birliği organlarıyla akdedilen ve usulüne göre yürürlüğe konulan anlaşmalar çerçevesinde proje karşılığı sağlanan hibeler, özel bir fon hesabında tutulur ve gelir olarak dikkate alınmaz. Söz konusu hibelerle gerçekleştirilecek projelere ilişkin olarak bu fondan yapılan harcamalar, gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider ve maliyet olarak dikkate alınmaz. Proje sonunda herhangi bir şekilde harcanmayan ve iade edilmeyen tutarın kalması hâlinde bu tutar gelir kaydedilir.

Birinci fıkra çerçevesinde sağlanan hibelerle finanse edilen yıllara sâri inşaat ve onarım işlerine ilişkin ödemeler üzerinden ve yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden, fon hesabından yapılan harcama tutarları ile sınırlı olmak üzere, 94 üncü maddenin birinci fıkrasının (2) ve (3) numaralı bentleri ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ve 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri uyarınca vergi kesintisi yapılmaz.”

hükmü yer almaktadır.

4.5.3. İstisnanın uygulanması

IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması’nın 28 inci maddesinin 2/f bendi uyarınca, Birlik Sözleşmelerinden doğan kâr veya gelir Türk vergi sistemine göre Türkiye Cumhuriyeti’nde vergiye tabidir.

Ancak, AB veya AB ve Türkiye ortak katkısı ile finanse edilen Birlik Sözleşmelerini yürüten gerçek ve tüzel kişi Birlik Yüklenicilerinden,

- AB ülkeleri ile Türkiye dışındaki IPA III yararlanıcısı diğer ülkelerde mukim veya kurulu olan ve,
- Uygulanabilir bir çifte vergilendirmeyi önleme anlaşması hükümlerine göre, Birlik Sözleşmesinin yürütülmesinden elde ettikleri kazancı Türkiye’de bir işyerine atfedilemeyen veya Türkiye’de mukim statüsünde bulunmayanların

Birlik Sözleşmesinin yürütülmesinden elde ettikleri gelir veya kazanç, gelir ve kurumlar vergisinden istisnadır. Bu istisna, söz konusu kişilerin elde ettikleri gelir veya kazançla ilişkin olarak yapılan gelir ve kurumlar vergisi tevkifatlarını da kapsar.

Aynı zamanda bu sözleşmeler kapsamında bir Birlik Yüklenicisine bağlı olarak hizmet ifa eden ve ücreti Birlik Sözleşmesi bütçesinden ödenen ve AB ülkeleri ile Türkiye dışındaki IPA III yararlanıcısı diğer ülkelerde mukim olan gerçek kişilerin elde ettikleri gelirler de gelir vergisine tabi değildir.

Diğer taraftan, AB organlarıyla akdedilen ve usulüne göre yürürlüğe konulan anlaşmalar çerçevesinde proje karşılığı sağlanan hibelerin, özel bir fon hesabında tutulması ve bu fondan yapılan harcamaların da gider ve maliyet olarak dikkate alınmaması şartıyla, söz konusu hibeler alındığı dönemde gelir olarak değerlendirilmeyecektir. Proje tamamlandığında ise varsa harcanmayan ve iade edilmeyen hibe tutarları gelir olarak dikkate alınacaktır.

AB hibesinin harcamaların yapılmasından sonra verildiği durumlarda, söz konusu hibenin özel bir fon hesabına alınması ve fon hesabına alınan bu tutarın, söz konusu varlığın aktifte kayıtlı maliyetinden veya ilgili gider hesabından düşülmesi mümkündür.

AB organlarıyla akdedilen ve usulüne göre yürürlüğe konulan anlaşmalar çerçevesinde, proje karşılığı sağlanan hibelerle finanse edilen yıllara sâri inşaat ve onarım işleri ve serbest meslek hizmetlerine ilişkin olarak bu işleri icra eden Birlik Yüklenicilerine, Sözleşme Makamı tarafından yapılan ödemelerden vergi tevkifatı yapılmayacaktır. Bununla birlikte Birlik Yüklenicisinin aynı zamanda Hibe Yararlanıcısı olduğu durumlarda mahsus olmak üzere, bu Birlik Yüklenicisi/Hibe Yararlanıcısı tarafından Birlik Sözleşmesi kapsamında yapılan yıllara sâri inşaat ve onarım işleri ile serbest meslek hizmeti ödemelerinden de vergi tevkifatı yapılmayacaktır.

Yıllara sâri inşaat ve onarım işlerine ilişkin hakediş ödemeleri ve serbest meslek niteliğindeki ödemeler dışında, söz konusu hibelerle finanse edilen ve 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesi ile 13/6/2006 tarihli ve 5520

sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci ve 30 uncu maddelerinde sayılan diğer ödemelerden (gayrimaddi hak bedeli, kira, faiz, ücret ve benzeri) gelir ve kurumlar vergisi tevkifatı yapılmaya devam edilecektir.

4.6. Veraset ve İntikal Vergisi muafiyeti ve uygulaması

4.6.1. Anlaşma hükmü

IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması'nın 28 inci maddesinin 2/i bendinde;

“inşa edilmiş tesisler veya eylemlerin/faaliyetlerin yararlanıcılarına veya IPA III programları veya herhangi bir Birlik Aracı kapsamında yürütülen sözleşmelerin yararlanıcılarına intikal eden haklar dâhil, finansal veya maddi varlıklar/mallar, söz konusu yararlanıcılar için “veraset ve intikal vergileri” veya eşdeğer etkiye sahip başka vergi veya harçlar doğurmaz;”

hükmü yer almaktadır.

4.6.2. Muafiyetin uygulaması

AB veya Türkiye ve AB ortak katkısı ile finanse edilen Birlik Sözleşmesi ile ilgili olarak herhangi bir şekilde karşılıksız olarak kendilerine transfer edilen inşa edilmiş tesisler veya eylemler/faaliyetler ile haklar dâhil finansal veya maddi varlıklar/mallar ve/veya sağlanan olanaklar ile ilgili olarak Hibe Yararlanıcıları/Nihai Hibe Yararlanıcıları, veraset ve intikal vergisinden veya bu vergi yerine ihdas edilecek vergiden muaf tutulacak ve bu transferlerle ilgili herhangi bir veraset veya intikal vergisi beyanında bulunmayacaklardır.

4.7. Damga Vergisi ile Harç istisnası ve uygulaması

4.7.1. Anlaşma hükmü

IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması'nın 28 inci maddesinin 2/k bendinde;

“Birlik sözleşmeleri, damga vergisi veya tescil harcına veya Türkiye Cumhuriyeti'nde eşdeğer etkiye sahip başka bir harca tabi olmaz. Bu istisna, ilgili ödemelerin doğrudan bir Birlik sözleşmesiyle ilgili olması halinde, (ortakları, bağlı kuruluşları veya alt hibe yararlanıcıları dâhil) hibe yararlanıcıları ve bunların yüklenicileri (bunların personeli veya sözleşmeli uzmanları dâhil) arasında yapılan sözleşmeler ile sırasıyla hizmet sözleşmeleri ve yapım işi sözleşmeleri kapsamında arızı ve geçici harcamalar için yapılan sözleşmeler dâhil olmak üzere, Birlik yüklenicisine yapılan ödemelere ilişkin belgeler ve işlemler (hakların temlikî dâhil) için de geçerlidir;”

hükmü yer almaktadır.

4.7.2. İstisnanın uygulaması

4.7.2.1. Damga Vergisi istisnası uygulaması

Aşağıdaki sözleşmeler ve münhasıran bu sözleşmeler kapsamında yapılan ödemelere ilişkin düzenlenen kâğıtlar (hakediş ödemeleri için düzenlenen belgeler dâhil);

- AB veya Türkiye ile AB ortak katkısı ile finanse edilen ve Sözleşme Makamı ile Birlik Yüklenicisi arasında imzalanan ve bu Tebliğin “3.2.” numaralı bölümünde tanımlanan Birlik Sözleşmeleri,
- Birlik Sözleşmelerinin; iş ortaklığı, eş yararlanıcı, konsorsiyum ve benzeri şekillerde birlikte imzalandığı durumlarda her bir ortak ya da eş yararlanıcı arasında imzalanan sözleşmeler,
- Birlik Sözleşmeleri kapsamında Birlik Yüklenicileri ile Tedarikçileri arasında imzalanan mal, hizmet alımı ya da yapım işi sözleşmeleri (Birlik Yüklenicisi ile doğrudan Tedarikçinin personeli veya sözleşmeli uzmanları arasında imzalanan sözleşmeler dâhil),
- Birlik Sözleşmesi kapsamında bir hizmet sunmak üzere Birlik Yüklenicisi ile çalışanları veya sözleşmeli uzmanları arasında imzalanan sözleşmeler,

damga vergisinden istisna tutulacaktır.

Ayrıca, Birlik Sözleşmeleri çerçevesinde Birlik Yüklenicileriyle Tedarikçiler arasında imzalanan mal, hizmet alımı ya da yapım işi sözleşmeleri nedeniyle, doğrudan bu sözleşmelerle sınırlı olan ve Birlik Yüklenicisi tarafından alınan ihale kararları da istisna kapsamındadır.

Birlik Sözleşmesi kapsamında ve birlik bütçesinden karşılanırsa bile sözleşmeye bağlanmaksızın görevlendirilen ve proje bazlı olmayan sözleşmeli personele ve sözleşmeye bağlı olup olmadığına bakılmaksızın memurlara yapılan harcırah ödemelerine ilişkin kâğıtlara damga vergisi istisnası uygulanmayacaktır.

4.7.2.2. Harç istisnası uygulaması

Aşağıdaki sözleşmeler kapsamında yapılacak işlemler, doğrudan bu sözleşmeler ile sınırlı olmak üzere, harca tabi değildir:

- AB veya Türkiye ile AB ortak katkısı ile finanse edilen ve Sözleşme Makamı ile Birlik Yüklenicisi arasında imzalanan ve bu Tebliğin “3.2.” numaralı bölümünde tanımlanan Birlik Sözleşmeleri,
- Birlik Sözleşmelerinin; iş ortaklığı, eş yararlanıcı, konsorsiyum vb. şekillerde birlikte imzalandığı durumlarda her bir ortak ya da eş yararlanıcı arasında imzalanan sözleşmeler,
- Birlik Sözleşmesi kapsamında Birlik Yüklenicileri ile Tedarikçileri arasında imzalanan mal, hizmet alımı ya da yapım işi sözleşmeleri (Birlik Yüklenicisi ile doğrudan Tedarikçinin personeli veya sözleşmeli uzmanları arasında imzalanan sözleşmeler dâhil).
- Birlik Sözleşmesi kapsamında bir hizmet sunmak üzere Birlik Yüklenicisi ile çalışanları veya sözleşmeli uzmanları arasında imzalanan sözleşmeler.

4.8. Özel İletişim Vergisi (ÖİV) istisnası ve uygulaması

4.8.1. Anlaşma hükmü

IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması'nın 28 inci maddesinin 2/l bendinde;
"Birlik yüklenicileri aşağıdaki harçlardan da muaftır: (i) özel iletişim vergisi..."
hükmü yer almaktadır.

4.8.2. İstisnanın uygulaması

Birlik Yüklenicisinin IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması uyarınca imzalanan Birlik Sözleşmesi kapsamında olan ve Birlik Sözleşmesi bütçesinden karşılanan ÖİV'nin konusuna giren harcamaları, Birlik Sözleşmesinin süresi ile sınırlı olmak üzere, ÖİV'den istisnadır. Birlik Yüklenicisi, öncelikle bu istisna kapsamına giren harcamalara ilişkin ÖİV'yi ödeyecektir. Ancak Birlik Sözleşmesi kapsamında istisna olan harcamalar dolayısıyla ödenen ÖİV'ler, Birlik Yüklenicisine aşağıdaki usul ve esaslar dâhilinde iade edilecektir.

4.8.3. Ödenen ÖİV'nin iadesi

İstisna kapsamında olmasına rağmen ödenen ÖİV'lerin iadesi için, Birlik Yüklenicisinin, süresi devam eden Birlik Sözleşmeleri için Birlik Sözleşmesinin başladığı tarihten itibaren takvim yılı esas alınarak üçer aylık dönemlerle, süresi biten Birlik Sözleşmeleri için ise sürenin bittiği tarihten sonra bu Tebliğin "4.2.3.1.1." numaralı bölümünde belirtilen vergi dairesi müdürlüklerine/malmüdürlüklerine aşağıdaki belgeler ile birlikte başvurusu gerekmektedir.

4.8.3.1. ÖİV'nin iadesi başvurusunda istenilen belgeler

- 1) Standart iade talep dilekçesi.
- 2) Ödenen ÖİV'lere ilişkin onaylı liste.
- 3) Ödenen ÖİV'ye ait fatura veya benzeri evrakın aslı veya onaylı örnekleri.
- 4) KDV İstisna Sertifikası ve/veya vergi idaresi tarafından bu kapsamda verilen resmi yazı örneği.

Birlik Yüklenicisi, istisna olmasına rağmen ödediği ÖİV'lerin iadesi için öncelikle ödenen ÖİV'ler ile ilgili fatura veya fatura benzeri belgelere ilişkin olarak liste hazırlayacaktır. Söz konusu liste, Hibe Yararlanıcısı tarafından "Bu listede belirtilen ve ekteki fatura veya fatura benzeri evrakta ayrıntısı yer alan harcamalar, ... tarih ve ... sayılı Birlik Sözleşmesi kapsamında yapılmış olup, Birlik Sözleşmesi bütçesinde bu konu için ayrılan tutar aşılmamıştır." şerhi düşülmek suretiyle onaylanacaktır.

Hibe Yararlanıcısının aynı zamanda Birlik Yüklenicisi olması durumunda, söz konusu liste, Sözleşme Makamı tarafından onaylanacaktır. Bununla birlikte, Sözleşme Makamının Türkiye sınırları dışında olduğu durumda söz konusu listenin genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin Birlik Yüklenicisi olması durumunda bu idarelerin konu ile ilgili imzaya yetkili üst idari amiri, bunlar dışındaki Birlik Yüklenicilerinde ise gerçek kişi Birlik Yüklenicisinin kendisi, tüzel kişi Birlik Yüklenicisinde tüzel kişiliğin konu ile ilgili imzaya yetkili üst yöneticisi tarafından onaylanması gerekmektedir.

Birlik Sözleşmesi bütçesinde, ÖİV kapsamındaki harcamalar için bir bütçe yer almamışsa iade yapılmaz. Birlik Sözleşmesi bütçesinde bu konuda bir bedel yer almasına rağmen ibraz edilen fatura veya benzeri evrakta yer alan toplam tutarın bu bütçeyi aşması halinde, aşan kısma isabet eden ÖİV'nin de iadesi yapılmaz.

4.8.3.2. Vergi Dairesi Müdürlüğüne/Malmüdürlüğüne yapılacak işlemler

Vergi dairesi müdürlüğü/malmüdürlüğü, Birlik Yüklenicisinin yukarıdaki bilgi ve belgelerle birlikte başvurusu halinde, yürürlükte yer alan mevzuattaki usul ve esasları dâhilinde ödenen ÖİV'nin iadesi ile ilgili iş ve işlemleri yapacaktır.

4.9. Motorlu Taşıtlar Vergisi (MTV) istisnası ve uygulaması

4.9.1. Anlaşma hükmü

IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması'nın 28 inci maddesinin 2/l bendinde;
"Birlik yüklenicileri aşağıdaki harçlardan da muaftır: ... (ii) motorlu taşıt vergileri;..."
hükmü yer almaktadır.

4.9.2. İstisnanın uygulaması

Birlik Yüklenicisinin, Birlik Sözleşmesi kapsamında satın alarak adına trafik sicili ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca tutulan sivil hava vasıtaları siciline kayıt ve tescil ettirdiği ve bedelsiz olarak Hibe Yararlanıcısına/Nihai Hibe Yararlanıcısına devredilmek şartı ile kara veya hava nakil vasıtaları, Birlik Sözleşmesindeki faaliyet süresi (izleme dönemi faaliyet süresine dâhil değildir) ve şartlarla sınırlı olmak üzere MTV'den istisnadır.

Birlik Yüklenicisi, Birlik Sözleşmesi kapsamında satın aldığı vasıtayı öncelikle ilgili tescil kuruluşunda adına kayıt ve tescil ettirecek ve sözleşme faaliyet süresince tahakkuk eden MTV'yi ödeyecektir.

Birlik Sözleşmesi kapsamında alınan araca ait Birlik Sözleşmesinin süresi içerisinde ödenen MTV, Birlik Sözleşmesinin süresi sona erdikten ve söz konusu araç Hibe Yararlanıcısına devredildikten sonra, bu Tebliğin "4.9.3." numaralı bölümünde belirtilen usul ve esaslar dâhilinde başvurulması halinde Birlik Yüklenicisine iade edilecektir.

4.9.3. Ödenen MTV'nin iadesi

Birlik Yüklenicisi, ödediği MTV'nin sözleşme faaliyet süresine isabet eden kısmının iadesi için;

- a) Standart iade talep dilekçesi,
- b) KDV İstisna Sertifikası alınması için yapılan başvuru sonrasında Gelir İdaresi Başkanlığı, Vergi Dairesi Başkanlığı veya Defterdarlık Gelir Müdürlüğü tarafından verilen resmi yazının bir örneği,

c) Taşıtın Birlik Sözleşmesi kapsamında alındığına ve/veya kullanıldığına dair Sözleşme Makamından alınan resmi yazının (EK-11) örneği,

ç) Birlik Yüklenicisi tarafından satın alınan ve MTV'si ödenen araca ilişkin Motorlu Araç Tescil Belgesinin örneği ile bu aracın Hibe Yararlanıcısına devredilmesinden sonra Hibe Yararlanıcısı adına düzenlenen Motorlu Araç Tescil Belgesinin örneği

ile birlikte MTV'nin tahsiline yetkili vergi dairesi müdürlüğüne başvuracaktır. MTV'nin tahsiline yetkili vergi dairesi müdürlüğünün bulunmadığı durumlarda bu Tebliğin "4.2.3.1.1." numaralı bölümünde belirtilen vergi dairesi müdürlüğüne/malmüdürlüğüne başvurulacaktır.

Ödenen MTV'nin iadesi için bu belgelerin dışında yürürlükteki mevzuat hükümleri gereğince istenilen bilgi ve belgelerin bulunması halinde, Birlik Yüklenicisi bunları da ibraz etmekle yükümlüdür.

Söz konusu Birlik Sözleşmesinin süresinin sona ermesine bağlı olarak Birlik Yüklenicisi adına kayıt ve tescilli olup da mülkiyeti Hibe Yararlanıcısına/Nihai Hibe Yararlanıcısına geçen vasıta, sözleşmenin faaliyet süresinin bittiği tarihten itibaren yürürlükteki MTV mevzuatı hükümleri gereğince MTV'ye tabi tutulacaktır.

4.9.4. Vergi Dairesi Müdürlüğünce/Malmüdürlüğünce yapılacak işlemler

IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması kapsamındaki Birlik Sözleşmesi çerçevesinde satın alınan ve Birlik Yüklenicisi adına kayıt ve tescil edilen taşıtlar kapsamında, sözleşme süresine isabet eden kısma dair ödenen MTV'nin iadesi için, Birlik Yüklenicisi tarafından yukarıdaki belgelerle birlikte başvuru yapılan vergi dairesi müdürlüğü/malmüdürlüğü; söz konusu MTV istisnasının Birlik Sözleşmesinin süresiyle sınırlı olduğunu dikkate alarak sözleşme süresinin sona erip ermediğini KDV İstisna Sertifikası verilen makamdan yazı ile teyit almak zorundadır.

Başvuru yapılan vergi dairesi müdürlüğü/malmüdürlüğü, ödenen MTV'nin iadesi ile ilgili işlemleri yürürlükteki mevzuat hükümleri kapsamında yapacaktır.

4.10. İthalat işlemlerinde vergi istisnası ve uygulaması

4.10.1. Anlaşma hükümleri

IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması'nın "Programların uygulanması ve sözleşmelerin icrası için imkânların sağlanması" başlıklı bölümünün 27 nci maddesinin 1/f bendinde; IPA III kapsamındaki programların etkin bir şekilde uygulanmasını temin etmek amacıyla IPA III yararlanıcısı "IPA III veya başka bir Birlik aracı tarafından tamamen veya kısmen finanse edilen programlar kapsamında gerçekleştirilen ithalatların tüm ithalat vergilerinden muaf olması;" hükmü ile "Vergiler, gümrük vergileri ve diğer mali harçlara ilişkin kurallar" başlıklı bölümünün 28 inci maddesinin 2/c bendinde; "Birlik yüklenicileri tarafından yapılan tüm ithalatların, gümrük vergilerine, ithalat vergilerine, Katma Değer Vergisine (KDV), özel tüketim vergilerine veya eşdeğer etkiye sahip diğer benzer vergi, resim veya harçlara tabi olmaksızın, Türkiye Cumhuriyeti'ne girmesine izin verilir. Bu istisna sadece bir Birlik sözleşmesi kapsamında Birlik yüklenicileri tarafından tedarik edilen mallar veya sunulan hizmetler veya yapılan işlemlerle ilgili ithalatlara veya harçlara uygulanır. Türkiye Cumhuriyeti, sözleşmenin hükümleri uyarınca ve sözleşmenin normal şekilde uygulanması bakımından hemen kullanılmasını sağlamak için, yukarıda belirtilen vergi, resim veya harçların ödenmesi ile ilgili ihtilaflara ve gecikmelere bakılmaksızın, söz konusu ithalatların, Birlik yüklenicilerine teslim edilmek üzere giriş noktasından serbest bırakılmasını sağlar;"

hükmü yer almaktadır.

Söz konusu Anlaşmanın 28 inci maddesinin 2/h bendinde; "Birlik yüklenicilerinin harcamaları; Birlik sözleşmesi kapsamında Birlik yüklenicisi tarafından tedarik edilen mallar veya sunulan hizmetler veya yapılan işlemlere ilişkin harcamalara dair ithalat harçlarından, özel tüketim vergilerinden veya eş etkiye sahip diğer benzer vergi, resim veya harçlardan istisnadır."

hükmü yer almaktadır.

Aynı Anlaşmanın 28 inci maddesinin 2/j bendinde ise "Hizmet veya yapım işi veya hibe sözleşmelerinde veya eşleştirme sözleşmeleri veya anlaşmalarında tanımlanan görevleri yerine getiren ve yerel olarak istihdam edilenler dışında kalan gerçek kişilerin (ve onların birinci derece aile üyelerinin) kişisel kullanımı için ithal edilen şahsi eşyalar ve ev eşyaları, sözleşmenin sona ermesinin ardından Türkiye Cumhuriyeti'nde yürürlükte bulunan düzenlemeler uyarınca yeniden ihraç edilmeleri veya ülke içinde elden çıkarılmaları halinde, gümrük veya ithalat vergileri, Katma Değer Vergisi (KDV), özel tüketim vergileri veya eşdeğer etkiye sahip diğer benzer vergi, resim veya harçlar veya caydırıcı aşırı teminat gerekliliğinden istisnadır;"

hükmü yer almaktadır.

4.10.2. İstisnanın uygulaması

IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması'nın 27 nci maddesinin 1/f bendinde, 28 inci maddesinin 2/c, 2/h ve 2/j bentlerine göre, Birlik Yüklenicisi tarafından Birlik Sözleşmesi kapsamında yapılan ithalat işlemleri, gümrük veya ithalat vergileri, harçları, KDV, ÖTV ve diğer benzeri vergi ve harçlardan istisnadır. Bu istisna, sadece Birlik Sözleşmesi kapsamında Birlik Yüklenicisi tarafından tedarik edilen eşya, verilen hizmetler veya yapılan işlemlere ilişkin olarak yapılan ithalata uygulanacaktır.

Birlik Yüklenicisi tarafından ithal edilecek eşyaya ilişkin bilgileri içeren İthal Edilecek Eşya Listesinin (EK-17) düzenlenmesi ve düzenlenen bu listedeki eşyanın Birlik Sözleşmesi kapsamında olduğunun Hibe

Yararlanıcısına/Nihai Hibe Yararlanıcısına onaylatılması ve bu liste ile birlikte vergi idaresi tarafından kendisine verilen KDV İstisna Sertifikasının bir örneğinin ilgili Gümrük İdaresine ibraz edilmesi halinde, söz konusu listede yer alan eşya, gümrük veya ithalat vergileri, harçları, KDV, ÖTV ve diğer benzeri vergi ve harçlardan istisna olarak ithal edilebilecektir.

Birlik Yüklenicisinin aynı zamanda Hibe Yararlanıcısı/Nihai Hibe Yararlanıcısı olması halinde İthal Edilecek Eşya Listesinin Sözleşme Makamı tarafından onaylanması gerekmektedir. Bununla birlikte, Sözleşme Makamının Türkiye sınırları dışında olduğu durumda söz konusu İthal Edilecek Eşya Listesinin;

a) Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin Birlik Yüklenicisi olması durumunda bu idarelerin konu ile ilgili imzaya yetkili üst idari amiri,

b) Bunlar dışındaki Birlik Yüklenicilerinde ise gerçek kişi Birlik Yüklenicisinin kendisi tarafından, tüzel kişi Birlik Yüklenicisinde ise tüzel kişiliğin konu ile ilgili imzaya yetkili üst yöneticisi, tarafından onaylanması gerekmektedir.

Yukarıda (b) bendinde yer alan gerçek veya tüzel kişi Birlik Yüklenicileri, yukarıda belirtilen belgelere ek olarak bu Tebliğ eki Taahhütnameyi de (EK-18) Gümrük İdaresine ibraz edeceklerdir.

Birlik Sözleşmesi kapsamındaki ithalatın vergisiz gerçekleşebilmesi için ilgili Gümrük İdaresi tarafından düzenlenecek makbuzda, Birlik Sözleşmesine ve IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması'na atıf yapılarak gümrük veya ithalat vergileri, harçları, KDV, ÖTV ve diğer benzeri vergi ve harçlar hesaplanmayacak ve Gümrük İdaresi Birlik Yüklenicisinin ibraz etmiş olduğu İthal Edilecek Eşya Listesi ile KDV İstisna Sertifikasının birer örneğini muhafaza edecektir.

4.10.3. İthalat istisnası ile ilgili özellikli durumlar

Birlik Sözleşmesi kapsamında, Birlik Yüklenicisi tarafından yapılan ithalatın, sözleşme süresinin sona ermesine rağmen, idari işlemlerden kaynaklanan çeşitli sebeplerle (güvenlik, sağlık ve benzeri) tamamlanamaması halinde;

- İthal edilen eşyanın Birlik Sözleşmesi süresi içerisinde Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesine girmesi ve,
- Birlik Yüklenicisinin yukarıda belirtilen belgeleri yine aynı sürede tamamlayarak Gümrük İdaresine ibraz etmesi,

şartları ile ithalatın Birlik Sözleşmesinde belirtilen sürenin bitiminden sonra gerçekleşmiş olması halinde de söz konusu eşya, gümrük veya ithalat vergileri, harçları, KDV, ÖTV ve diğer benzeri vergi ve harçlardan istisna tutularak ithal edilebilecektir.

Birlik Yüklenicisi tarafından, Birlik Sözleşmesi süresi içinde ithal edilen bir ürünün garanti süresi içerisinde, ancak Birlik Sözleşmesi süresinin sona ermesinden sonra aynı model ve vasıftaki yenisi ile değiştirilmek üzere ihraç edilerek, ilave bir bedel ödenmeksizin yenisinin tekrar ithal edilmesi durumunda, bu ithalat, ilk ithalat gibi değerlendirilerek, ilk ithalat işlemine ait gümrük beyannamesi ve faturaya atıf yapılmak suretiyle, gümrük veya ithalat vergileri, harçları, KDV, ÖTV ve diğer benzeri vergi ve harçlardan istisna olarak gerçekleştirilecektir.

Vergi idaresi tarafından Birlik Yüklenicisine verilen KDV İstisna Sertifikasının, bir başka gerçek veya tüzel kişiye devredilmesi mümkün değildir. Bu nedenle, Birlik Yüklenicisinin yapacağı ithalat işlemi sırasında, söz konusu KDV İstisna Sertifikasını ya doğrudan kendisi ya da kendi adına iş ve işlemlerde bulunmaya yetkili olan gerçek veya tüzel kişiler aracılığı ile kullanacaktır. İthalat işlemi sırasında ortaya çıkan KDV, ÖTV ve diğer benzeri vergi ve harçlara ilişkin istisnadan sadece Birlik Yüklenicisi yararlanabilecektir. Birlik Yüklenicisi dışında başka gerçek veya tüzel kişilerin, yapacakları ithalat dolayısıyla söz konusu vergi istisnalarından yararlanmaları mümkün değildir.

Ayrıca, IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması'nın 28 inci maddesinin 2/j bendi gereğince, Birlik Sözleşmeleri kapsamında yerel olarak istihdam edilenler dışında kalan gerçek kişiler ve onların birinci derece aile üyeleri tarafından kişisel kullanımlarına yönelik olarak ithal edilen şahsi eşyalar ve ev eşyaları, Birlik Sözleşmesinin sona ermesinden sonra Türkiye Cumhuriyeti'nde yürürlükte bulunan mevzuata uygun olarak yeniden ihraç edilmeleri ya da ülke içinde elden çıkarılmaları kaydıyla; gümrük vergileri, ithalat vergileri, vergiler, yükler veya eş etkiye sahip diğer vergilerden istisna tutulacaktır.

İthalat işlemi sırasında yukarıda belirtilenlerin yanı sıra diğer hususlarda Türkiye'de yürürlükte bulunan vergi ve gümrük mevzuatına ilişkin usul ve esaslar geçerli olacaktır.

Birlik Sözleşmesi kapsamında yapılan ithalatın kredili olması ya da kredi kullanımı söz konusu olduğunda bu kredili işlem dolayısıyla bir ek yükümlülük olarak ithalat sırasında yürürlükte bulunan mevzuat gereğince Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu (KKDF) kesintisi yapılacaktır. Bu nedenle ithalat işlemleri sırasında ödenmesi gereken KKDF, IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması kapsamında istisna değildir.

4.11. Kamu idarelerine yapılacak iadeler

Bu Tebliğ hükümlerine göre vergi iadesi ile ilgili işlemlerde Yeminli Mali Müşavir (YMM) Raporu veya vergi incelemesi gereken hallerde, Birlik Yüklenicisinin genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile özel kanunla kurulan kamu idareleri olmaları durumunda, YMM Raporu veya Vergi İnceleme Raporu şartı aranmaz.

5- 4/4/2015 tarihli ve 6647 Sayılı Kanunla Onaylanması Uygun Bulunan IPA II Çerçeve Anlaşması ile Bununla İlgili Genel Tebliğin Durumu

7424 sayılı Kanunla Onaylanması Uygun Bulunan IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması'nın "Çerçeve Anlaşmanın IPA II için Uygulanabilirliği" başlıklı 88 inci maddesinde; "Komisyon ve Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanmış olan Çerçeve Anlaşmalar, daha önceki katılım öncesi araçları kapsamında benimsenmiş olan yardım için, bu yardım ilgili Çerçeve Anlaşma hükümleri uyarınca tamamlanana dek geçerliliğini korur."

hükmü yer almaktadır.

Buna göre 6647 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ve 8/5/2015 tarihli ve 2015/7708 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ekinde yayımlanan 24/8/2015 tarihli ve 2015/8085 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 22/6/2015 tarihinde yürürlüğe giren IPA II Çerçeve Anlaşması kapsamında finanse edilen sözleşmelere, bu Anlaşmanın 28 inci maddesi ve 13/2/2016 tarihli ve 29623 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye-Avrupa Birliği Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA II) Çerçeve Anlaşması Genel Tebliği (Sıra No:1) uygulanmaya devam edecektir.

Bu Tebliğde yer alan "4.2.2.1." numaralı bölümündeki parasal tutarlar, "4.2.2.6." numaralı bölümündeki bildirimler ve "6.2." numaralı bölümündeki cezalar bakımından yer alan hükümler 6647 sayılı Kanunla Onaylanması Uygun Bulunan IPA II Çerçeve Anlaşması ve Türkiye-Avrupa Birliği Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA II) Çerçeve Anlaşması Genel Tebliği (Sıra No:1) bakımından da diğer hükümleri aynı kalmak kaydıyla uygulanacaktır.

6- Sorumluluk

6.1. Türkiye'de yerleşik Sözleşme Makamlarının sorumluluğu

IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması uygulamasının daha hızlı ve etkin bir biçimde yürütülmesini teminen Birlik Yüklenicisi ile Birlik Sözleşmesi imzalayan Alt Hibe Sözleşmeleri bakımından alt hibe dağıtma yetkisine sahip Sözleşme Makamı konumunda olan kurumlar da dâhil olmak üzere, Türkiye'de yerleşik Sözleşme Makamları;

a) Birlik Yüklenicileri ile imzalanan bütün Birlik Sözleşmelerine ait bilgilerin, sözleşmelerin imzalanmasını müteakiben 15 gün içerisinde bir liste halinde (EK-12) resmi yazı ekinde, Gelir İdaresi Başkanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Daire Başkanlığı Avrupa Birliği Müdürlüğüne göndermekle ve bu Tebliğde belirlenen diğer görevleri yerine getirmekle sorumludurlar.

b) KDV İstisna Sertifikası başvurusunda Birlik Yüklenicisinden istenilen Bilgi Formunu onaylamakla yetkili kişi/kişilerin isim, unvan ve imza sirküleri veya tatbik imzalarını görevlendirme sonrasında ivedilikle resmi yazıyla, Gelir İdaresi Başkanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Daire Başkanlığı Avrupa Birliği Müdürlüğüne göndermekle ve bu Tebliğde belirlenen diğer görevleri yerine getirmekle sorumludurlar.

c) Sözleşmelerinde meydana gelen süre, bütçe, uygun harcama tutarı, unvan gibi değişiklikler ve sözleşmelerin askıya alınması/askıdan kaldırılmasına ilişkin yapılan değişikliklerin yapılmasını müteakiben 15 gün içerisinde resmi yazıyla, Birlik Yüklenicisinin KDV İstisna Sertifikası almak için başvurduğu makama (başvuru makamının belirlenmemesi halinde Gelir İdaresi Başkanlığına) göndermekle ve bu Tebliğde belirlenen diğer görevleri yerine getirmekle sorumludurlar.

ç) Alt Hibe Sözleşmelerinde bütçe dağılımını ve bu bütçe dağılımında sonradan meydana gelen değişiklikleri gösteren tabloların, değişikliklerin yapılmasını müteakiben 15 gün içerisinde resmi yazıyla, Birlik Yüklenicisinin KDV İstisna Sertifikası almak için başvurduğu makama (başvuru makamının belirlenmemesi halinde Gelir İdaresi Başkanlığına) göndermekle ve bu Tebliğde belirlenen diğer görevleri yerine getirmekle sorumludurlar.

d) Birlik Sözleşmelerinde yazılı şartların ihlali sebebiyle veya diğer herhangi bir sebeple kısmen veya tamamen feshedilen Birlik Sözleşmelerinin fesih gerekçesinin ve feshedilen bütçe tutarının ayrıntılı olarak belirtildiği yazı ve eklerini, fesih işleminin gerçekleşmesini müteakiben 15 gün içerisinde resmi yazıyla Birlik Yüklenicisinin KDV İstisna Sertifikası almak için başvurduğu makama (başvuru makamının belirlenmemesi halinde Gelir İdaresi Başkanlığına) göndermekle ve bu Tebliğde belirlenen diğer görevleri yerine getirmekle sorumludurlar.

6.2. Birlik Yüklenicilerinin sorumluluğu

Türkiye'de Yerleşik Sözleşme Makamlarının, yukarıda belirtilen bildirimleri yerine getirmemeleri halinde, Gelir İdaresi Başkanlığının Birlik Yüklenicilerinin bu kapsamda yaptıkları başvuruları IPA III Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşması'nın 28 inci maddesinin 2/e bendi ve 28 inci maddesinin 3 üncü fıkrası uyarınca (KDV İstisna Sertifikası, iade, süre uzatımı, görüş talebi ve benzeri) reddetme ve/veya verilmiş KDV İstisna Sertifikalarını iptal etme hakkı saklıdır.

Birlik Yüklenicilerinin bu Tebliğin "4.2.2.6." numaralı bölümünde istenilen bildirimleri yerine getirmemeleri halinde 213 sayılı Kanununun 148 inci ve 149 uncu maddelerinin verdiği yetkiye istinaden adlarına aynı Kanununun mükerrer 355 inci maddesi gereğince özel usulsüzlük cezası kesilir.

Söz konusu cezai işlemler, yürürlükteki mevzuat hükümleri doğrultusunda, KDV İstisna Sertifikasının üzerinde yazılı ya da iadeye yetkili vergi dairesi müdürlüğüne/malmüdürlüğüne yerine getirilecektir.

Tebliğ olunur.

[Ekleri için tıklayınız.](#)

